GAZETA POLAKÓW W REPUBLICE CZESKIEJ

GŁOS LUDU

SOBOTA 8 MARCA 2003 roku
TEL./FAKS 597 450 252
nr 28
CENA 6 Kč

W tym dniu panowie powinni być mili dla wszystkich kobiet

Kwiatek dla Ewy

Co o święcie kobiet myślą młodzi? Z czym im się kojarzy?

Strona 3

Przychodzą ludzie do sądu...

JUDr Alicja Klimeš w rubryce „Głosu Ludu"

Strona 3

Na luzie

MŁODZIEŻOWA RUBRYKA (nie tylko) INFORMACYJNA

Strona 5

Moja zwięzła replika do tematu »Kto pierwszy«

Sam jestem ciekaw rządowego wniosku zmiany ustawy dotyczącej obniżki minimalnej liczby uczniów w szkołach polskich. Inicjatywy należy chyba oczekiwać od wicepremiera Mareša, o ile pragnie dotrzymać swych obietnic wobec społeczeństwa polskiego. To droga naturalna i najprostsza w kierunku zmiany każdej ustawy. Nie przypominam sobie, bym kiedykolwiek zawiązał się obietnicą przeforsowania w Parlamencie zmiany ustawy szkolnej dotyczącej tej problematyki. Dla mnie liczą się efekty a nie chęci, chociaż tych mi w danym kierunku jako Polakowi doprawdy nie brak.

Związek starostów gmin dawnego powiatu karwińskiego słusznie zorganizował spotkanie z parlamentarzystami w celu przekonania ich o konieczności zmian ustawy co do ilości uczniów w szkołach polskich i podwyżki normatywu kwoty finansowej na ucznia - trzeba iść za ciosem. Z samej dyskusji nabyłem wrażenia, że nie wszyscy posłowie i senatorowie mają na ten temat jednakowe zdanie. Czego więc można się spodziewać w samym Parlamencie? Na szczęście nie wyczułem różnic w wypowiedziach reprezentacji samorządów.

Nawiązując do różnicy zdań na temat szkolnictwa polskiego, a zresztą w ogóle, nie zgadzam się z odpowiedzialnością kolektywną.

A co do mego udziału w tzw. „wiekopomnym rozrywkowym widowisku", mogę czytelnika zapewnić, że podchodziłem do każdej tury wyborów prezydenckich, bo to chyba miał autor artykułu na myśli, z pełną odpowiedzialnością i powagą. To samo odczuwałem wśród swych kolegów, nie tylko z mego klubu senackiego. W tym wypadku dumny jestem z postępowania Senatu Republiki Czeskiej. Parlament wywiązał się wobec społeczeństwa ze swego zadania i został wybrany prezydent. Chociaż może w oczach społeczeństwa był wybierany za długo. Tutaj nie byłoby na miejscu kierować się hasłem „kto pierwszy, ten lepszy".

ANDRZEJ FEBER, senator, starosta Stonawy, członek „lokalnych dołów"

ISSN 1212-4222

KTO ZDOBĘDZIE INDEKS UCZELNI? ZGŁOSZENIA PODALI WSZYSCY

Prowadzi prawo i medycyna

CZESKI CIESZYN (sch) - **Koniec lutego to ostateczny termin składania zgłoszeń na większość uczelni w kraju. Wyjątek stanowią politechniki, które dają kandydatom więcej czasu do namysłu i przyjmować będą podania przeważnie aż do końca kwietnia.**

Jak udało nam się stwierdzić w Polskim Gimnazjum, maturzystów wybierających kierunki techniczne jest niewielu. Jeżeli zaś są chętni, to preferują przede wszystkim kierunki budowlane oraz informatykę. „Ponadto trzy osoby już w grudniu zdawały egzaminy talentowe na architekturę" - informuje doradca ds. wyboru zawodu, Barbara Kożusznik.

Największym powodzeniem wśród tegorocznych czwartoklasistów cieszy się medycyna i prawo. Uczniowie zazwyczaj korzystają z możliwości składania zgłoszeń na kilku uczelniach równocześnie. W pierwszym przypadku chodzi o Ołomuniec, Brno, Pragę, Hradec Kralowej oraz Pilzno, w drugim zaś - Pragę, Brno i - jak dotąd niepewny z uwagi na problemy z uzyskaniem prolongaty akredytacji ministerstwa szkolnictwa - Ołomuniec. „Zarówno pośród potencjalnych medyków (tych jest aż jedenastu) oraz prawników (tu zgłasza się dziesiątka) są osoby, które asekurują się zgłoszeniami również na inne, zazwyczaj pokrewne kierunki studiów. W przypadku medycyny jest to np. weterynaria, stomatologia lub farmacja" - wyjaśnia B. Kożusznik.

Sporo młodych ludzi myśli w tym roku o zawodzie pedagoga w szkołach średnich, podstawowych oraz specjalnych. „Najczęściej wybierają język polski i angielski w kombinacji z innym przedmiotem. Są też czyste filologie. Natomiast chętnych do nauczania matematyki lub fizyki zupełnie brak" - stwierdza gimnazjalny doradca.

Niemałym zainteresowaniem cieszy się ponadto psychologia, czwórka zgłasza się na studia ekonomiczne, w kierunkach przyrodniczych przodują zaś te związane z chemią, biologią lub ekologią. Raptem po kilka zgłoszeń powędruje na studia politologii, stosunków międzynarodowych, dwa na dziennikarstwo. Jedna osoba zamierza popróbować szczęścia na kierunku reżyserii i filmu. Kilku uczniów zamierza skorzystać również z oferty szkół pomaturalnych, dotyczącej przede wszystkim takich specjalizacji, jak rehabilitacja czy fizjoterapia.

Jak wynika z obserwacji Barbary Kożusznik, do łask wracają również słowackie uczelnie. Te być może w nadchodzącym roku akademickim kształcić będą przyszłych zaolziańskich lekarzy, farmaceutów oraz ewangelickiego pastora. Wkrótce rozpocznie się też walka o indeksy polskich uczelni. Tam jednak termin składania zgłoszeń upływa dopiero z ostatnim dniem marca, a poza tym dyrekcji gimnazjum jeszcze nie do końca są znane warunki tegorocznej rekrutacji.

Na dzień dzisiejszy jedno natomiast jest pewne. Zgłoszenia na studia podało wszystkich 102 uczniów klas czeskocieszyńskich oraz klasy karwińskiej Polskiego Gimnazjum. W ub. roku zresztą było podobnie, przy czym indeksy wyższych uczelni zdobyło aż 92 proc. chętnych. Na tej podstawie śmiało więc można żywić nadzieję, że i w tym roku nie będzie gorzej.

– Patrz! Już potrafi odróżnić mamę od taty!

Rys. BRONISŁAW LIBERDA

Václav Klaus zaprzysiężony na prezydenta

PRAGA - 61-letni Václav Klaus, były wieloletni premier RC i honorowy przewodniczący Obywatelskiej Partii Demokratycznej (ODS), został wczoraj na Zamku Praskim zaprzysiężony na prezydenta Republiki Czeskiej.

W ceremonii zaprzysiężenia, która rozpoczęła pięcioletnią kadencję prezydencką Klausa, uczestniczył m.in. były prezydent Václav Havel z małżonką. Obok czeskich deputowanych w Sali Władysławowskiej Zamku Praskiego obecni byli także zagraniczni dyplomaci akredytowani w Pradze. Nie było natomiast oficjalnych gości z zagranicy.

Václav Klaus, który wygrał w ubiegły piątek wybory prezydenckie, zapowiedział, że celem jego pierwszej zagranicznej podróży będzie Słowacja. Za najważniejsze zadanie prezydenta w polityce zagranicznej V. Klaus uznał umacnianie jak najlepszych stosunków z krajami sąsiedzkimi. Będzie zabiegał o integrację z Unią Europejską oraz starał się bronić interesów RC w tym ugrupowaniu.

Zaprzysiężeniu Václava Klausa jako nowego prezydenta RC towarzyszyło 21 salw armatnich.

POGODA

SOBOTA - Zachmurzenie umiarkowane, temperatura od -4 st. w nocy do 5 st. C w ciągu dnia.

NIEDZIELA - Pochmurno z opadami deszczu lub deszczu ze śniegiem. Temperatura w granicach od -1 do 6 st. C.

PREZES KONGRESU POLAKÓW W JABŁONKOWSKIM RATUSZU

Czym zajmie się komisja?

JABŁONKÓW (kor) - Prezes Kongresu Polaków Józef Szymeczek spotkał się w środę z wiceburmistrzem Jabłonkowa Stanisławem Jakusem oraz członkiem przedstawicielstwa i przewodniczącym miejskiej komisji ds. mniejszości narodowych Bronisławem Haratykiem. Rozmowy dotyczyły spraw, którymi miałaby się zająć w pierwszej kolejności wspomniana komisja.

„Sporo miejsca poświęciliśmy problemom, przy których rozwiązywaniu mógłby pomóc jabłonkowianom również Kongres Polaków" - poinformował „GL" prezes Szymeczek. „Chodzi np. o przekonanie władz państwa o konieczności dofinansowania rozbudowy gmachu polskiej szkoły przy ul. Szkolnej, do którego mogłaby się przenieść cała PSP im. Henryka Sienkiewicza".

Prezes Kongresu zaoferował też jabłonkowianom pomoc podczas zaplanowanego na przełom kwietnia i maja przyjazdu do stolicy Podbeskidzia studentów Uniwersytetu Wrocławskiego. „Goście z Polski będą się zajmować zaolziańskim polskim szkolnictwem i jego historią. Studenci mogliby zatem przyjść np. również do naszego Ośrodka Dokumentacyjnego, pomoglibyśmy im również w skontaktowaniu się z wieloma zasłużonymi nauczycielami" - dodał J. Szymeczek.

ŚLĄSK CIESZYŃSKI WOŁA: CHODŹCIE DO EUROPY!

Nasza mała ojczyzna

Otym, że problematyka tożsamości narodowej może zainteresować również pokolenie dzisiejszych gimnazjalistów, przekonali się słuchacze wtorkowego wykładu, który w auli gimnazjalnej wygłosił wykładowca Uniwersytetu Śląskiego w Cieszynie, prof. Daniel Kadłubiec.

W porywający sposób udało się D. Kadłubcowi przekazać zaolziańskiej młodzieży fakt, że wszystko zaczyna się od korzeni, że najpierw jesteśmy znad Olzy, Polakami, a potem dopiero Europejczykami. Salwami śmiechu młodzież kwitowała rzucane z oburzeniem a propos walentynkowych zwyczajów pytanie: „Kto kiedy słyszał o tym, żeby w połowie lutego mówić o miłości? Co innego w starosłowiańskie święto 23 czerwca,w noc świętojańską, gdy pachnie siano... To jest przecież miłość! A nie luty!". A potem sala jakby zamierała w skupieniu, gdy prof. Kadłubiec, opierając się o historyczne fakty, dowodził, iż nasza mała ojczyzna - Śląsk Cieszyński - od średniowiecza jest pępkiem Europy, a nie, jak niejeden chciałby twierdzić, zaściankiem zabitym deskami. W swoich wywodach powoływał się m.in. na położenie Śląska Cieszyńskiego na skrzyżowaniu szlaków handlowych, na najniższy odsetek ludzi niepiśmiennych w czasach monarchii austro-węgierskiej i wreszcie na to, że „głowa tu zawsze była ważniejsza od żołądka" oraz że „nikt tutaj nie pytał »za ile?«, ale »jaki to ma sens?«... „To my mamy prawo nawoływać: »Chodźcie do Europy!«, bo my tam byliśmy już od XIII wieku" - powiedział Kadłubiec, przy okazji zastanawiając się nad tym, co w ogóle znaczy „być w Europie". Mieć pieniądze? Albo: Mieć w głowie?

„My możemy wykładać na wszystkich uniwersytetach świata, ale musimy widzieć, gdzie jest nasza ojcowizna" - podkreślał. Zdaniem profesora, nie powinniśmy się wstydzić języka polskiego, gdyż jest to język czterdziestomilionowego narodu, język Miłosza, Skłodowskiej, Chopina... Jest też naszym językiem pierwszym, na którego bazie opiera się również rozwój naszej psychiki. W kontaktach osobistych śmiało zaś możemy posługiwać się gwarą, ale nie taką, jak np. „mosz uż otazki na skuszke?" czy też „jo se dóm smażak z hranolkami".

Jako że z wykładu nie mogli skorzystać wszyscy uczniowie gimnazjum, na zakończenie D. Kadłubiec zwrócił się do obecnych z prośbą, żeby to, co tutaj usłyszeli, przekazali swoim rówieśnikom.

Miejmy nadzieję, że tak właśnie się stanie. **(sch)**

▲ *Wczoraj zostały oficjalnie ogłoszone wyniki czeskiego i polskiego dyktanda, które w ub. tygodniach pisali uczniowie czeskocieszyńskich oraz karwińskich klas gimnazjalnych. O ile laureaci czeskiego dyktanda byli już znani, o tyle wyniki tego drugiego budziły sporo emocji. Tytuł mistrza polskiej ortografii uzyskała Joasia Bartulec z karwińskiej klasy IID, pierwsze miejsce zajęła Irena Duda z IC, drugie - Michaela Kajfosz z IVC, a trzecie - Barbara Sikora z IIIC (wszystkie z klas czeskocieszyńskich). Na zdjęciach: najlepsza szkolna polonistka Joasia Bartulec oraz najlepsza bohemistka Barbara Čapinska.* Fot. BEATA SCHÖNWALD

RASISTOWSKI INCYDENT NA STACJI METRA

Skini pobili Jana Jařaba

PRAGA - Premier RC Vladimír Špidla wyraził zaniepokojenie incydentem o podłożu rasistowskim, którego ofiarą padł w środę pełnomocnik rządu ds. praw człowieka Jan Jařab. Został on brutalnie zaatakowany w praskim metrze przez dwóch skinów, kiedy próbował bronić napadniętego przez nich Afrykańczyka.

Według biura informacyjnego rządu, premier potępił motywowany rasizmem akt przemocy i jednocześnie wysoko ocenił akt obywatelskiej odwagi Jařaba, który okazał się „niestety całkowicie osamotniony". Zapowiedział także szybkie zbadanie przyczyn braku reakcji osób odpowiedzialnych za porządek i bezpieczeństwo w praskim metrze.

Jařab został pobity pięściami w głowę za to, że stanął w obronie czarnoskórego mężczyzny, zaatakowanego na jego oczach przez jednego ze skinheadów na stacji metra w centrum Pragi. Napaści przyglądały się biernie dziesiątki ludzi, nikt nie wezwał policji. Według MF „Dnes", nie interweniował też zawiadowca stacji, mimo że incydent rozegrał się przed kamerą systemu bezpieczeństwa.

DBAJMY O PRZEDSZKOLA

Trzymać rękę na pulsie

CZ. CIESZYN (db) - **Przyszłość polskich przedszkoli i szkół w Karwinie oraz aktualna sytuacja w zaolziańskich przedszkolach to główne tematy środowego posiedzenia komisji szkolnej Kongresu Polaków.**

Członkowie komisji (przypomnijmy, że działają w niej przede wszystkim przedstawiciele TMP, Macierzy Szkolnej i PCP) przyjęli do wiadomości zmianę na stanowisku przewodniczącego. Po rezygnacji Haliny Rusek Rada Kongresu wybrała do tej funkcji Tadeusza Wantułę, prezesa Rady Przedstawicieli. W dyskusji na temat przyszłości placówek szkolnych i przedszkolnych na terenie Karwiny prezes Kongresu Józef Szymeczek oraz Tadeusz Wantuła zadeklarowali wolę przeprowadzenia zdecydowanych rozmów z władzami miasta. Miały by się one odbyć w drugiej dekadzie marca.

W kolejnym punkcie obrad nauczycielki polskich przedszkoli przedstawiły sytuację tych placówek po 1 stycznia br. Data ta oznaczała w ogromnej większości wypadków przeniesienie przedszkoli pod dyrekcje innych placówek szkolnych. Komisja szkolna Kongresu Polaków poprosiła o informowanie o dalszym rozwoju sytuacji w przedszkolach, żeby móc - w razie potrzeby - na bieżąco reagować.

DOCENIONO WYSTRÓJ I OBSŁUGĘ

Targi jak prawdziwe

CZ. CIESZYN (db) - Młodzi handlowcy i ekonomiści mają już za sobą VIII Regionalne Targi Firm Symulacyjnych organizowane przez czeskocieszyńską Akademię Handlową. Ofertę uczestniczących „przedsiębiorstw" podziwiano w czwartek w lokalach ośrodka „Strzelnica".

Oprócz gospodarzy przedstawiły swoje firmy szkoły z Kromieryża, Ołomuńca, Bruntalu, Orłowej i Karwiny, nie zabrakło też uczestników z Polski - Cieszyna i Krapkowic. Zwiedzających sale targowe można liczyć na setki, byli wśród nich przedstawiciele władz miasta i okręgu, miejscowej filii urzędu pracy oraz centrum firm symulacyjnych działającego w ramach praskiego Narodowego Instytutu Edukacji Fachowej.

Komisja fachowców, która oceniała poszczególne prezentacje, wyróżniła stoisko „firmy" PARTY ART z Cieszyna (Zespół Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych), która handlowała akcesoriami dekoracyjnymi. Reprezentująca organizatorów fikcyjna spółka NOTOUR, zajmująca się m.in. tworzeniem stron www, zdobyła natomiast wyróżnienie za najlepsze podejście do klienta.

Ujemny budżet

HAWIERZÓW (s) - Państwowa dotacja przekraczająca miliard koron, która w tym roku spłynie do kasy miasta, nie pokryje wszystkich zaplanowanych wydatków. Również zakładane dochody rzędu 153 mln koron nie są w stanie zniwelować tego deficytu. Gros pieniędzy magistrat wyda na sfinansowanie akcji budowlanych i remont starej substancji mieszkaniowej. Brakujące środki finansowe władza zamierza pożyczyć od banków, a także uzyskać przez uruchomienie własnych funduszy celowych i socjalnych.

TRUDNY START W DOROSŁE ZYCIE

Szansa dla absolwenta

HAWIERZÓW (wak) - **Magistrat hawierzowski, jako jeden z pierwszych w powiecie karwińskim, zatrudnił absolwentów szkół wyższych i średnich w ramach akcji „Absolwent". Z szansy tej skorzystało dotychczas 25 młodych ludzi.**

„Zdajemy sobie sprawę z tego, że przymusowa bezczynność u progu życia zawodowego utrudnia start w dorosłe życie. Oddala możliwość usamodzielnienia się, a co za tym idzie, niekorzystnie wpływa na życie młodego człowieka. Budzi lęk o przyszłość, wywołuje obojętność. Dlatego gospodarze miasta zdecydowali się m.in. na taką formę pomocy. W trakcie roku, bo na taki okres UM podpisuje umowę z absolwentem, miałby on zyskać doświadczenia oraz pożądane umiejętności, by móc później ubiegać się o pracę w innych instytucjach lub zakładach" - powiedziała „GL" Jana Pondělíčková, rzecznik prasowy UM.

W bieżącym roku magistrat zatrudni kolejnych sześciu absolwentów (muszą być zarejestrowani w UP).

Pensję w wysokości 6500 koron miesięcznie refunduje Urząd Pracy, zaś koszty związane z ubezpieczeniami - socjalnym i zdrowotnym ponosi Urząd Miasta. Na ten cel przeznaczono w tym roku ponad 160 tys. koron.

PRZEDSTAWICIELSTWO ZADECYDUJE 18 MARCA

Przed przyjęciem budżetu

JABŁONKÓW (kor) - Rada miejska Jabłonkowa zajęła się na swoim czwartkowym posiedzeniu sprawami budżetu miasta. Pod obrady przedstawicielstwa trafi projekt 18 marca. Miasto będzie gospodarować z kwotą ok. 154 mln koron.

Sporo uwagi poświęcą w tym roku władze Jabłonkowa przygotowaniu od strony projektowej remontów i budowy nowych sieci kanalizacyjnych. W przyszłości to przedsięwzięcie można by zrealizować w ramach euroregionalnego projektu rewitalizacji Olzy z wykorzystaniem środków UE.

Z tegorocznych inwestycji należałoby na pewno wymienić kolejny etap remontu polsko-czeskiego kompleksu szkolnego przy ul. Leśnej (naprawa dachu nad salami gimnastycznymi i ich docieplenie). Dwa miliony koron przeznaczy też miasto na remonty dróg. „Wprawdzie do dróg trzeba by było zainwestować co najmniej 20 mln koron, ale w tej chwili nas na to nie stać. A którymi drogami lub ich odcinkami zajmą się w tym roku drogowcy w pierwszej kolejności, ustalimy dopiero wiosną" - stwierdził wiceburmistrz Stanisław Jakus.

ZAOLZIACY ŻEGNAJĄ MARIĘ PODZEMNĄ

Zostały wspomnienia...

„Marysia Podzemna... choć już minęło kilka dni od jej śmierci, ciągle załamuję ręce nad tą stratą" - mówi Wanda Tomšala, dyrektor PSP w Bystrzycy. „To duża strata dla szkoły i dla całego środowiska polskiego nie tylko w Bystrzycy. Marysia niemalże całe swoje życie ofiarowała dzieciom naszej szkoły. Pracowała tu od 1966 roku, ucząc języka polskiego i czeskiego. Jej pasją były zajęcia pozalekcyjne. Prowadziła przez ponad 35 lat zespół dziecięcy „Łączka", z którym reprezentowała nasz region nie tylko na czeskich i słowackich scenach, ale i w Polsce oraz na Litwie. Była zafascynowana folklorem naszej ziemi. W 1984 roku założyła Zespół Pieśni i Tańca „Bystrzyca", który prowadziła wraz z mężem - Leonardem. „Bystrzyca" nieraz prezentowała naszą kulturę muzyczną w Polsce i dalej - m.in. we Francji, a to dzięki współpracy nawiązanej przez Podzemnych z Groupe Celtique des Bruyres. Na jesieni zeszłego roku zespół zdobył II miejsce na europejskim Festiwalu Polonijnych Zespołów Folklorystycznych w Recklinhausen (Niemcy).

Maria zawsze zostanie w moich myślach osobą pracowitą, koleżeńską, tą, na której można polegać, osobą wrażliwą na potrzeby innych. Dodam, że nasze grono pedagogiczne utraciło w niej ofiarną działaczkę związków zawodowych. MK PZKO utraciło społecznika, odznaczonego brązową, srebrną i złotą odznaką (I.II i III stopnia) PZKO. Polskie społeczeństwo rozstaje się z nauczycielką, której zasługi dostrzegło polskie ministerstwo szkolnictwa, nadając jej Medal Edukacji Narodowej".

„W niespełna półtora roku straciłam dwie najbliższe koleżanki, serdeczne przyjaciółki, z którymi przeżyłam osiem najpiękniejszych lat młodości w gimnazjum, a później na studiach w Ostrawie. Najpierw odeszła Halina Kabeczka - Kowalczyk, a teraz Mańka Nawalana-Podzemna" - mówi Janina Fierla, dyrektor PSP w Karwinie-Fryształcie. „Dziś pozostały wspomnienia - wspólnej nauki do matury, wspólnego kucia przed egzaminami. Pomimo to, że po studiach nasze drogi się rozeszły, nadal się spotykałyśmy. Najpierw to były śluby, później urodziny dzieci, potem - jak to w życiu, zawsze była okazja, bo łączyło nas umiłowanie pracy zawodowej i społecznej.

Rozważna, cicha i skromna Mańka. Niezbyt lubiła tę wersję swego imienia, chociaż tak do niej mówiłyśmy już w gimnazjum. Tak nazywała ją mama. Mańka wolała, gdy mówiłyśmy do niej Marysia. Jednak ja nie umiałam się przyzwyczaić. Pozostała dla mnie miłą, uczynną, bardzo skromną i uczciwą Mańką".

Nie sygnowane materiały publicystyczne i informacyjne pochodzą z satelitarnego serwisu informacyjnego Polskiej Agencji Prasowej.

■ GŁOSY ■ OPINIE ■ POLEMIKI ■ GŁOSY ■ OPINIE

Ad. Komu potrzebne są dwujęzyczne napisy?

● KILKA UWAG NA TEMATY PRAWNE ●

Wyraźnie i dobitnie przedstawił nam kwestię korzystania z naszych praw naukowiec, profesor uniwersytetu Daniel Kadłubiec („GL", 27. 2. 2003). Niestety, nawet temu najlepszemu fachowcowi nie udało się trafić do wszystkich. Niektórzy nasi działacze („GL", 1. 3. 2003) nie chcą jakby zrozumieć, że nie można się rozdrabniać i domagać się napisów dwujęzycznych tylko na budynkach urzędów państwowych, zaś oznakowania topograficzne pominąć.

Konwencja Ramowa Rady Europy (nie Unii Europejskiej) w punkcie trzecim artykułu 11 mówi, że „w rejonach tradycyjnie zamieszkałych przez znaczącą liczbę osób należących do mniejszości narodowej Państwo ma obowiązek starać się umieszczać tradycyjne nazwy lokalne, nazwy ulic i inne oznakowania topograficzne o charakterze publicznym również w języku mniejszości, o ile istnieje tam wystarczające zapotrzebowanie na takie oznakowania".

Czeska ustawa o gminach (128/2000 Dz.U.) opracowana w oparciu o wspomnianą Konwencję zasady te precyzuje mówiąc, że „...kiedy chodzi o nazwę gminy, jej dzielnic, ulic i innych miejsc publicznych oraz nazwy budynków organów administracji państwowej i samorządowej stosuje się obok języka czeskiego także język mniejszości narodowej...".

Państwa członkowskie Rady Europy po wielu latach żmudnych prac określiły zasady, które w ramach rządów prawa, przy poszanowaniu integralności terytorialnej i suwerenności państw, powinny być przestrzegane w celu skutecznej ochrony mniejszości narodowych i praw osób należących do tych mniejszości. W konsekwencji uchwaliły Konwencję Ramową o Ochronie Mniejszości Narodowych.

W wyniku intensywnych starań naszych przedstawicieli w Radzie Rządu ds. Mniejszości Narodowych (Danuty Brannej, Wawrzyńca Fójcika, Michała Chrząstowskiego, Tadeusza Szkucika) Parlament Republiki Czeskiej wprowadził powyższe zasady do ustawy o gminach wraz z późniejszą poprawką umożliwiającą wprowadzenie napisów w języku mniejszości już przy ilości 10% mieszkańców gminy danej narodowości (pierwotnie ustawa przewidywała 20%).

Jednocześnie w celu ustalenia „wystarczającego zapotrzebowania na takie oznakowania" parlament czeski przewidział przeprowadzanie w poszczególnych gminach akcji petycyjnych, w których 40% pełnoletnich mieszkańców danej mniejszości musi wyrazić swoją wolę posiadania napisów w swoim języku. Tu podkreślam, że dotyczy to wszystkich rodzajów nazw, o których mówi ustawa. W trakcie przeprowadzania akcji petycyjnej nie można wybierać niektórych tylko nazw, a innych pomijać. Można domniemywać, że po uzyskaniu wymaganej ilości podpisów pod petycją poszczególne gminne komisje ds. mniejszości narodowych będą miały możliwość „dogadania się" z przedstawicielstwem co do zakresu praktycznych działań. Być może w miastach powołane zostaną dodatkowe komisje ds. nazewnictwa ulic (i to tylko), które opracują swoje w tej sprawie stanowiska.

Reasumując wychodzi na to, że Rada Europy opracowała materiały wzorcowe i ogłosiła je w postaci Konwencji, Parlament Republiki Czeskiej przyjął ustawę, o którą walczyli nasi przedstawiciele i która jest w stanie zaspokoić nasze potrzeby, językoznawca wytłumaczył nam wszystko dokumentnie, zaś niektórzy z nas mają wątpliwości, czy i w jakim zakresie z tej oferty skorzystać. Chce mi się zawołać: Korzystajmy w pełni teraz, bo po następnym spisie ludności może być za późno.

Wiosną roku 1989 inż. Roman Suchanek jako prezes ZG PZKO wraz z sekretarzem Władysławem Orszulikiem, wielce się zasłużyli dla praskiej Polonii, torując trudną urzędową drogę aż do uzyskania zgody czeskich władz centralnych na powstanie 95. MK PZKO w Pradze (Koło to później przekształciło się w Klub Polski w Pradze). Polonia praska o tym nie zapomina. W tym kontekście zachodzi pytanie, czy [illegible] ofiarnemu i zasłużonemu działaczowi, długoletniemu przedstawicielowi mniejszości polskiej w różnych gremiach, który nadal dla wielu Rodaków jest wzorem, wypada bez wnikliwego wyjaśnienia i uzasadnienia publicznie oświadczać: „... mam inne zdanie na temat dwujęzyczności niż domaganie się absolutnego wdrażania dwujęzycznych napisów np. Třinec - Trzyniec".

Oczywiście, jako obywatel ma prawo myśleć inaczej, jednak daje zły przykład niezdecydowanym, nie znającym się zbyt dobrze na literze prawa. Szkoda, że tak się dzieje.

BRONISŁAW WALICKI
Czeski Cieszyn

W TYM DNIU PANOWIE POWINNI BYĆ MILI DLA WSZYSTKICH KOBIET

Kwiatek dla Ewy

W ostatnich latach Dzień Kobiet był nie tylko okazją do wręczania kobietom kwiatów. Stał się pretekstem do dyskusji o problemach, z jakimi kobiety borykają się we współczesnym świecie. Dyskusje na temat problemów kobiet to powrót do pierwotnej idei tego święta. Korzenie święta kobiet sięgają przełomu XIX i XX wieku, gdy zaczęły rozwijać się pierwsze ruchy feministyczne i miały miejsce pierwsze manifestacje kobiet domagających się emancypacji.

Zacznijmy od historii...

Święto nie narodziło się w byłym Związku Radzieckim, jak się powszechnie uważało, ale w Stanach Zjednoczonych. W 1909 r. Amerykanki po raz pierwszy ogłosiły 8 marca dniem walki o społeczne i polityczne prawa kobiet. Oficjalnie Międzynarodowy Dzień Kobiet został ustanowiony w 1910 r. podczas zjazdu Kobiet Socjalistek w Kopenhadze. Początkowo nowe święto obchodzono w różne dni, głównie 19 marca, dopiero w 1914 roku wyznaczono stałą datę - 8 marca. W czeskich kalendarzach Międzynarodowy Dzień Kobiet pojawił się w 1948 roku.

8 marca świętowano początkowo głównie manifestacjami i wiecami - w Niemczech, Austrii, Szwecji, Danii i Stanach Zjednoczonych. W 1918 r. w ZSRR Dzień Kobiet uznano za oficjalne święto. Jednak w większości krajów słowiańskich, w tym także w Republice Czeskiej i w Polsce, nie było ono obchodzone, gdyż ruch emancypacji był bardzo słaby.

Jeszcze w pierwszych latach po II wojnie światowej obchodzenie 8 marca nie było powszechne. Jego popularność wzrosła dopiero na przełomie lat 50. i 60., gdy rozwojowi święta zaczęły pomagać działania administracyjne i propagandowe. Sprzyjały temu np. okolicznościowe kartki z życzeniami, które pojawiły się w sprzedaży. W latach 60. ukształtował się model świętowania w zakładach pracy. Kobietom składano oficjalne życzenia, obdarowując je goździkiem. Powstało wiele innych form świętowania tego Dnia.

W latach 70. święto przeniosło się w sferę życia rodzinnego. Organizacje kobiece walczyły, by w każdym domu uczcić kobiety kolacją rodzinną, wspólnym spacerem, kwiatami. Święto kobiet uległo zwyrodnieniu na przełomie lat 80. i 90. Na początku lat dziewięćdziesiątych Międzynarodowy Dzień Kobiet zniknął też z czeskiego kalendarza. Teraz znów do niego wraca.

Przeciwko dyskryminacji...

Nie wiadomo jeszcze wprawdzie, w jakim duchu przebiegnie tegoroczny Dzień Kobiet. Wiadomo jednak, w jaki sposób dzień ten obchodzono na świecie przed rokiem.

W Rosji upłynął m.in. pod znakiem publikacji przez Rosyjską Akademię Nauk alarmującego raportu o stanie zdrowia Rosjanek, zwłaszcza młodych. Raport ostrzegał, że narkotyki, prostytucja i zły stan zdrowia kobiet w wieku rozrodczym pogłębiają już i tak duży spadek demograficzny.

Przeciwko dyskryminacji płciowej i przemocy wobec kobiet demonstrowano w Genewie. Śpiewając i skandując hasła za równością, pokojem i sprawiedliwością, demonstrantki przeszły przed siedzibą Światowej Organizacji Handlu (WTO). Cytowano badania, z których wynika, że jedna na trzy kobiety na całym świecie jest bita, gwałcona lub wykorzystywana.

We Włoszech kilkanaście kobiet przykuło się łańcuchami przed siedzibą parlamentu, by zwrócić uwagę na problem nielegalnych imigrantek zmuszanych w tym kraju do prostytucji.

Manifestacje feministyczne przeciwko dyskryminacji kobiet przebiegły także w RC. Organizatorki manifestacji tłumaczyły, że dyskryminacja objawia się m.in. w wysokości wynagrodzeń - wyższe zarobki otrzymują mężczyźni, oraz wyższej stopie bezrobocia wśród kobiet. Cechą charakterystyczną w tym przypadku jest młody wiek kobiet. W ub. roku 30 proc. bezrobotnych pań nie ukończyło 24 lat, a ok. 40 nie przekroczyło 30. roku życia.

Kobiety uważają też, że powinny mieć większy udział w rządzie, administracji państwowej, partiach politycznych, przedsiębiorstwach przemysłowych.

Mimo głosów krytycznych...

... przeciwko obchodzeniu Święta Kobiet, w przeprowadzonych w ub. roku przez różne media sondażach, panie opowiadały się za świętowaniem w tym dniu. Odpowiadając na pytania, stwierdzały jednak, że mężczyźni - małżonkowie, narzeczeni, synowie - powinni być czuli, opiekuńczy i kochający nie tylko w tym jednym dniu, ale również przez pozostałe dni w roku.

WANDA KULA

Kobieta na stanowisku

Tylko 11 proc. mężczyzn twierdzi, że wolałoby mieć w pracy szefa-kobietę niż szefa-mężczyznę. Co dziwne, podobnie uważają panie. Tak więc rządzenie nadal uważane jest za domenę mężczyzn - tak przynajmniej wynika z przeprowadzonych przed dwoma laty badań praskiego Centralnego Ośrodka Badań Opinii Publicznej.

Coraz więcej kobiet zajmuje mimo wszystko kierownicze stanowiska. Ich droga do kariery jest jednak o wiele trudniejsza, a w dodatku zwykle szybciej kończą swą aktywność zawodową.

Jeśli już jednak obejmą stanowisko, to bywają znacznie lepiej oceniane niż mężczyźni. Są bardziej obowiązkowe i odpowiedzialne - twierdzi ponad 62 proc. ankietowanych. Lepiej pilnują dyscypliny wśród pracowników (55 proc. indagowanych). Zaletami kobiet są również: umiejętność lepszej organizacji pracy podwładnych oraz poczucie sprawiedliwości w stosunku do pracowników.

Za jedyną wadę kobiet - w tym względzie zdecydowanie przegrywają z przeciwną płcią - uznano, iż są mniej odważne i w związku z tym mniej gotowe do podejmowania ryzyka, co w wielu sytuacjach jest niezbędne. Ta cecha sprzyja jednak wyważonym decyzjom i unikaniu „dużych wpadek".

Okazuje się, że ów racjonalizm ma również odbicie w popieraniu pewnych opcji politycznych. Panie, idąc na przykład do wyborów, kierują się przede wszystkim programem gospodarczym kandydata. Zwracają większą uwagę, czy dany polityk proponuje wyższe podatki i jak w ogóle zamierza dzielić pieniądze.

(wak)

ANKIETA

W związku z Dniem Kobiet przeprowadziliśmy mały sondaż wśród młodych ludzi w Hawierzowie, Karwinie i Trzyńcu. Zapytaliśmy ich, co kojarzy im się z tym dniem i co myślą o tym święcie. Oto kilka ciekawszych wypowiedzi.

● **Marcin, 18 lat.** Wielu moich kolegów twierdzi, że dzień ten należy wymazać z pamięci, gdyż jest on wymysłem poprzedniego ustroju. Odkąd jednak pamiętam, ojciec w tym dniu przynosił mamie kwiaty i drobny upominek, ja kontynuuję tę tradycję.

● **Vlasta, 22 lata.** 8 marca kojarzy mi się z uroczystymi akademiami w zakładach pracy. A tak serio to z perfumami dla mamy. Według mnie każdy mężczyzna powinien kupić chociaż raz w roku mały flakonik, jeżeli go oczywiście na to stać. A tą okazją może być właśnie święto kobiet.

● **Igor, 26 lat.** Dzień Kobiet? Dobrze, że mi pani przypomniała, bo pewnie bym o nim zapomniał. Tak przynajmniej zdążę kupić mamie i swojej dziewczynie kwiaty. Poza tym uważam, że ten dzień niczym nie różni się od pozostałych. Po prostu jest się miłym dla kobiet, tak jak zresztą powinno być przez cały rok.

● **Jakub, 15 lat.** W tym dniu będę miły dla mamy i siostr. Nie stać mnie wprawdzie na kwiaty ani podarunki, ale chociaż pozmywam naczynia. Uzbroję się też w cierpliwość i będę z nimi oglądał przygłupie seriale.

● **Ewa, 23 lata.** Precz z tym głupim świętem! Przypomina mi bowiem dzień dobroci dla zwierząt. Moim zdaniem nie powinno się go wcale obchodzić. No, ale skoro się już znowu przyjęło, uważam, że w tym dniu mężczyźni nie powinni zajmować się niczym poza spełnianiem życzeń swej wybranki.

● **Katarzyna, 29 lat.** Nie lubię takich okazji. Moim zdaniem kobiety - matki, żony, narzeczone - powinne być kochane i szanowane przez cały rok.

● **Kuba, 21 lat** - Dzień ten kojarzy mi się z końcem zimy, z kwiatami, uśmiechniętymi dziewczynami, z miłością. W tym dniu wręczę mojej Tani wiązankę czerwonych róż. Moim zdaniem, święto kobiet to najlepsza okazja, by udowodnić jej, jak bardzo mi na niej zależy.

(wak)

ALICJA KLIMEŠ: „SĄDY SĄ PO TO, BY NAS CHRONIĆ, NIE PO TO, ŻEBY SIĘ ICH BAĆ" (2)

Przychodzą ludzie do sądu...

Kontakt z prawnikiem, zwłaszcza zaś z sędzią, nie należy do przyjemnych. Aby go naszym Czytelnikom ułatwić, redakcja zdecydowała się na druk cyklu luźnych wypowiedzi prawniczki, JUDr Alicji Klimešowej.

Zadanie sądu wobec obywateli

Jakie jest zadanie sądu wobec nas, obywateli? Przede wszystkim trzeba wiedzieć, że sądy muszą kierować się kilkoma zasadami.

Nie będę specjalnie zatrzymywać się na tym, że sądy stosują ustawy, które przyjmuje władza ustawodawcza. A że władza ustawodawcza to wynik wyborów, to w uproszczony sposób można powiedzieć, że my, obywatele, tworzymy ustawy, które potem sądy stosują wobec nas, obywateli. Wymiar sprawiedliwości jest w gestii fachowców. Prawników, którzy przeszli specjalne przeszkolenie, by móc pracować w charakterze sędziów. Taki prawnik przez trzy lata po studiach musi odbywać praktykę w sądzie, a potem po bardzo ostrych egzaminach jest mianowany przez prezydenta republiki sędzią.

Najlepsza kontrola sądu

Bardzo ważną zasadą jest to, że sądy są publiczne. Inaczej mówiąc - każda rozprawa jest dostępna dla publiczności. Ktokolwiek z nas może przyjść posłuchać przewodu sądowego. Tylko w wyjątkowych przypadkach może sąd wykluczyć publiczność z rozprawy. Bardzo zachęcam zainteresowanych, żeby po prostu urządzili sobie „ekskursję" do sądu. W każdym budynku sądowym, przed każdą salą rozpraw codziennie rano zostaje wywieszony spis spraw, które będą w danej sali rozpatrywane. Z wyszczególnieniem godziny, o której dana rozprawa się rozpoczyna. Każdy ma prawo wejść na salę rozpraw i przysłuchiwać się wszystkiemu, o czym tam się mówi. Jeżeli spojrzymy na sąd od wewnątrz, to wymiar sprawiedliwości od razu przedstawi się nam w innym świetle. A poza tym publiczne przeprowadzanie rozpraw jest prastarą zasadą mającą na celu kontrolę sądów. Nie chodzi tu bynajmniej o wynoszenie faktów, jakichś pikantnych tematów czy wywoływanie skandali, lecz przede wszystkim o kontrolę sądu. Dobrze jest wiedzieć, w jaki sposób sąd się zachowuje, jak orzeka i czy to pokrywa się z naszym rozumieniem sprawiedliwości.

Nie ma skuteczniejszej kontroli sądu, jak właśnie publiczna rozprawa. Choć gwoli prawdy muszę dodać, że często bywa to bardzo nudna impreza. Bo jeżeli na przykład nie trafimy na pierwszą rozprawę, nie mamy pełnej wiedzy na temat rozpatrywanej problematyki i może się nam to wszystko wydać niezbyt interesujące.

Obywatele, przysłuchując się rozprawom z ław dla publiczności, mogą przekonać się, czy sądy orzekają prawidłowo, w sposób życiowy i sprawiedliwie.

Dwa działy

Sądy dzielą się na karne i cywilne. Przez sądy cywilne rozpatrywane są m.in. sprawy rodzinne, pracownicze czy dotyczące opieki nad małoletnimi. W procesie cywilnym występują dwie równorzędne strony: dwóch obywateli, dwie osoby fizyczne, firma i osoba fizyczna, państwo dochodzące swoich praw wobec osoby fizycznej czy osoba fizyczna wobec państwa. Natomiast w sądach karnych odbywają się procesy, w których państwo występuje przeciwko człowiekowi podejrzanemu o popełnienie przestępstwa.

Oprac. (s)

GŁOSIK GŁOSIK GŁOSIK GŁOSIK

KTO ZOSTANIE MISTRZEM ORTOGRAFII?, CZYLI

Było »Wielkie dyktando«

Kto zostanie mistrzem ortografii? - takie pytanie zadawali sobie na pewno uczestnicy czwartkowego spotkania w czeskocieszyńskim gimnazjum. Uczniowie klas od 6. do 9. ubiegali się o tytuł mistrza, pisząc dyktando, którego tekst otrzymała dyrekcja PSP w Karwinie-Frysztacie z Katowic. Szkoła ta zajęła się organizacją tych szczególnych mistrzostw już po raz dziewiąty, a zwycięzcy mogą pojechać za kilka tygodni do Katowic i „walczyć" o tytuł mistrza ortografii wraz ze swymi polskimi kolegami.

Również wy jesteście jednak pewnie ciekawi, jak takie dyktando wygląda? Dla uczniów klas 6. i 7. dyktowała go w tym roku nauczycielka Ewa Cielecka. A czytała taki oto tekst:

Życie kniei

Wchodząc do lasu, sądzimy, że las milczy, że panuje w nim niczym nie zmącona cisza. Chrząst chrustu pod naszymi nogami wydaje się wówczas przerażającym gromobiciem. Baczny obserwator może się jednak wnet przekonać, że las tętni życiem. Naprzód słyszymy więc szum wiatru w koronach drzew, potem szelest zeschłych traw i liści. Za chwilę bór rozbrzmiewa już pełnią życia.

- Stuk-puk, stuk-puk! - dochodzi z pobliskiego spróchniałego, ponadstuletniego dębu. To pracuje żółtopióry dzięcioł.

- Kuku, kuku, kuku! - odzywa się kukułka, nazbyt pospolicie zwana czasami zazulą.

Znienacka do naszych uszu dociera niepokojący dźwięk: jakieś hurkotanie, chrupotanie, pomrukiwanie i mlaskanie. To warchlaki, młode dziki, ryją ziemię i ściółkę leśną w poszukiwaniu żołędzi, korzeni, bulw. Wystraszyły one padalca, dalekiego krewnego żmii, który pierzcha teraz w popłochu spod krzaka ostrężyn. Na równe nogi stawia nas złowróżbne pohukiwanie pustułki, której dzielnie wtóruje pozostający w półśnie puszczyk. Chciałoby się w try miga uciec z lasu. Zatrzymuje nas jednak niepowtarzalny koncert chóru mieszanego. Wniebogłosy klekocze piegża, przeciągle skrzeczy sójka, cicho świszczy jemiołuszka, wysoko śpiewa ziemba. Ten bezsprzecznie śpiewający chaotycznie ekstrazespół milknie w pół taktu, gdy echo przynosi żałosne zawodzenie sarny, która zaplątała się w gałęziach bujnie rozwiniętego dzikiego bzu. Kręta dróżka prowadzi nas na obrzeża lasu. Ileż dźwięków słychać na pobliskiej bujnokwiatowej łące! To jest jednak arcymateriał do następnego dyktanda.

No i jak wam się wydaje - trudne to, czy łatwe? Ja przyznaję, że nie zrobiłam wykrzykników po tych stukach-pukach i kukaniach, bo pisałam, a jakże (!), razem z szóstoi siódmoklasiastami. Znalazłam wśród nich nasze korespondentki - **Danielkę Vitoš** z Karwiny i **Lidzię Szymeczek** ze szkoły w Bystrzycy.

Danielka była na dyktandzie już po raz drugi, reprezentując PSP w Karwinie-Nowym Mieście. Uważa ona, że w ubiegłym roku dyktando było trudniejsze od tegorocznego, ale jej też dały się we znaki te wykrzykniki. **Agatka Rzyman** z Suchej Górnej, która upłasowała się w ubiegłym roku na 5. miejscu, za trudniejszy uważa ten obecny. Po raz drugi pisali dyktando także **Marek Kurzępa** z Cz. Cieszyna i **Artur Heinz** z Lutyni Dolnej, który pochwalić się może ubiegłorocznym szóstym miejscem.

Starsi uczniowie pisali pod dyktando dyrektorki frysztackiej szkoły, Janiny Fierla. Słowa były trudne, a do tego jeszcze trzeba było prawidłowo napisać nazwy muzycznych gam.

O tym, kto więc zostanie mistrzem ortografii, dowiemy się dopiero po wakacjach wiosennych. Na razie możecie spróbować uzupełnić zdania wybrane z dopełniających zadań, jakie będą brane pod uwagę w razie równości punktów za dyktando (w kat. I, młodszej):

Na małej gałęzi... usiadł ptak. Języka ...rancu...kiego uczy mnie rodowita ...rancu...ka. Oglądałem wczoraj reportaż... z zawodów jeździe...kich.

Powodzenia wszystkim miłośnikom ortografii życzy **LITERKA**

Uśmiechnij się

Jasio mówi do kolegi:

- Wiesz, to ciekawe: w szkole uczyliśmy się, że woda jest cieczą bezbarwną, bezwonną i bez smaku, lecz kiedy dolałem jej tacie do wina, od razu to rozpoznał.

* * *

Jurek po raz pierwszy umówił się z dziewczyną do kina. Po powrocie koledzy pytają:

- No i co? Jak wypadło spotkanie?

- Remisowo.

- Co to znaczy?

- Ja przyszedłem, ona nie...

Rubrykę przygotowała: **IRENA STONAWSKA**

✿ GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA ✿ GŁOSIKOWA KORESPONDENCJA ✿

Jak karnawał, to karnawał!

Przełom roku to tradycyjnie czas karnawału. O tym, że bawią się nie tylko dorośli, ale także dzieci, świadczą liściki uczniów PSP w Trzyńcu VI i Karwinie-Frysztacie. Oddajmy im zatem głos.

Balik, jakich mało

„17 lutego po południu w PSP w Trzyńcu VI rozpoczął się Balik Szkolny wyższego stopnia" - informuje uczennica 7. klasy tej szkoły, Ester Medyńska. Każda klasa miała przygotować wybraną przez siebie scenkę. Repertuar, jak pisze Ester, przedstawiał się następująco: 6. klasa wystawiła scenkę pt. „Szkoła, wojsko", 7. klasa - „Teletubies", 8. klasa - „Wybory prezydenta", wreszcie klasa 9. - „Titanic". Po występach klas odbyły się konkursy, tańczono taniec serduszkowy, nie zabrakło loterii fantowej. Do tańca przygrywał pan Grygar, który zaprezentował wspaniałe polskie piosenki, była naturalnie także dyskoteka... „W końcu, po długich oczekiwania, nastąpiło ogłoszenie wyników konkursu na najlepszą scenkę" - pisze dalej Ester. Werdykt przedstawił wprawdzie dyrektor Roman Wróbel, jednak oceny dokonywało całe grono pedagogiczne, przebrane z okazji baliku za pielęgniarki i lekarzy. Wygrała klasa ósma, która w nagrodę pojedzie w czerwcu na jednodniową wycieczkę.

Był i czarodziej...

„Corocznie w naszej szkole organizowany jest Karnawał Dziecięcy. Tradycyjnie odbywa się w Domu Przyjaźni. W tym roku imprezę zaplanowano na niedzielę 23 lutego" - napisał do „Głosika" uczeń klasy 5. PSP w Karwinie-Frysztacie, Krzysztof Matusik. Karnawał rozpoczęto zgodnie z tradycją polonezem, następnie wystąpili uczniowie klas 2. - 5. z tańcem na melodię piosenki „Pędzą konie po betonie", który przygotowały nauczycielki Bednář i Sikora, po nich na scenie pojawili się pierwszacy. „Potem przyszła kolej na tańce, które klasy przygotowały samodzielnie. Po zakończeniu programu wszyscy uczniowie otrzymali mały posiłek przygotowany przez Macierz Szkolną" - kontynuuje Krzysztof. „W tym momencie rozpoczęła się wielka karnawałowa zabawa, bo na scenie pojawiła się grupa Mr.BABY. Grupa grała różne przeboje i wszyscy szaleli. Potem na scenie pojawił się czarodziej Charlie. Po godzinie 18 była loteria, w której można było wygrać różne nagrody. Następnie niektórzy poszli do domu, a niektórzy zostali dalej, aby do końca wykorzystać to karnawałowe szaleństwo" - kończy Krzysztof.

No, musiało być naprawdę wspaniale!

▲ *Trzynieccy pedagodzy przebrani za pielęgniarki i lekarzy. Jak zabawa, to zabawa!*

NASZ ADRES: Redakcja „Głosu Ludu", P.O. Box 29, Novinářská 3, 709 29 Ostrava 1.
UWAGA! Pisząc do nas, nie zapomnij podać swego adresu i napisać, ile masz lat!

ROMAN POLLAK

WYPRAWA SKAUTÓW ŚLĄSKICH

PRZEZ ORAWĘ I TATRY NA SPISZ

Opis wakacyjnej wędrówki gimnazjalistów z drużyny im. Tadeusza Rejtana w Orłowej w 1914 roku - fragmenty

28

Omijamy zdala nie chcąc sobie zgrzytami mącić harmonii wrażeń. Dość tych zgrzytów mamy u siebie, niech ich choć tu unikniemy.

Wygodną, lekko pochyłą ścieżką spieszymy w stronę Smokowca. Widok rozległy, uderza brak hal, od skał do pasu leśnego niemal bezpośrednie przejście. Ścieżka przemienia się w pyszną drogę parkową.

Smokowiec. Wielu letników. Chodniki wysypane czerwonym żwirem jakby papryką, wille przeważnie bez smaku, o kosmopolitycznej architekturze, również na czerwono pomalowane. Jakaż różnica w porównaniu z Zakopanem. Idziemy w ordynku. Nie znać na nas zupełnie, żeśmy dziś rano wyszli znad Morskiego Oka i odbyli taką mozolną drogę. Ze względu na fundusze nie chcemy tu szukać noclegu. Przez rozległe uprawne pola wiedzie nas droga do zacisznej wioski Nowoleśnej (po niemiecku Neuwalldorf). Tu z łatwością otrzymujemy na kwaterę stodołę z sąsiekiem pełnym siana, oraz pusty dom z kuchnią do użytku. Zaraz się tu rozwielmożniają nasi kucharze i nikogo nie wpuszczają do wnętrza, urzędują tylko przez okno. Reszta rozgaszcza się na łączce przed stodołą. Apetyty przez dzisiejszy marsz tak wzrosły, że byli tacy, którzy i trzem od razu konserwom mięsnym dali radę! Ale też trzeba uwzględnić, że to był obiad z wieczerzą połączony.

Oglądnęliśmy wieś, zbierając informacje od mieszkańców. Są to wyłącznie niemieccy osadnicy, „wandernde Sachsen", jak się sami nazywali, osiedlali się tu od 14. wieku, znaczna większość to ewangelicy. Mają też swoją wyznaniową szkołę, a dzieci katolików uczęszczają do szkoły w sąsiedniej wsi. Dawniej uczono w tutejszej szkole po niemiecku, teraz zaś - odkąd przyszedł nauczyciel - Węgier - tylko nauka religii odbywa się w tym języku. Ongiś wieś była bardzo biedna, dziś, dzięki sąsiedztwu Smokowca, zarabiają wiele dorożkarstwem, przewodnictwem, sprzedażą artykułów żywnościowych, wreszcie pracą w dobrach Hohenlohego. Starsi ludzie umieją trochę „po słowiańsku".

Chaty murowane, czyste, biało pobielone, ale niektóre jeszcze kryte. W wokach doniczki z kwiatami, przy każdym domku ogródek.

Przed wieczorem zebraliśmy się wszyscy na łączce przed naszą kwaterą na pogawędkę obozową. Znów Rześki broszurę Kołodziejczyka wydobył i o Liptowie i Spiszu nam czytał. Co ważniejsze przytoczę w odpisach i streszczeniu.

Polacy w Liptowskie przyszli dla karczowania niezmiernych lasów prawdopodobnie z Orawy, a potem osiedlili się na wykarczowanych obszarach w dwu odosobnionych wyspach etnograficznych w sądowym okręgu świętomikułaskim i rużomberskim. Osady te szybko się słowaczą.

Spisz (pisze się Spisz, a nie jak u nas najczęściej Spiż) pokrywał pierwotnie olbrzymi las, wśród którego powstawały osady karczowników - od południa niemieckich, od północy i północnego zachodu polskich. Ludność polska z Małopolski, a mianowicie z doliny nowotarskiej posuwała się wzdłuż doliny Dunajca i Białki. Dzięki otwartym od zachodu granicom Spiszu przyszła tu ludność polska wcześniej, zanim od południa poprzez góry mogła się dostać ludność - np. słowacka. Ruchy kolonizacyjne polskie do bezpańskiej i odwiecznymi lasami pokrytej ziemi spiskiej pojawiają się już w 13. wieku między Dunajem a spiską Magurą, a nie dopiero za czasów przynależności Spiszu do Polski, datującej się od aktu zastawu 13 miast w roku 1412. Więc ludność polska jest tu pierwotna, tubylcza, używając zaś terminu naukowego - autochtoniczna. Osadnicy niemieccy przyszli później od polskich, zakładali nowe osady o nazwach niemieckich, ale następnie polszczyli się. Niemczyzna trzymała się silniej tam, gdzie polskich osad nie było, tzn. na południowym brzegu Popradu. Dawny żywioł osadniczy niemiecki dochował się głównie w miastach, ale stale i coraz bardziej rozpływa się w morzu słowiańskim, tak że osady do niedawna na pół niemieckie teraz już są czysto słowiańskie. W Białej, Keżmarku, Sobocie, Wielkim Sławkowie przeważają jeszcze niemieccy osadnicy, ale i tam niemczyzna szybko się cofa. Wedle spisu ludności z 1869 r. żyło na Spiszu około 62.000 Niemców, czyli część ludności, a przez swą inteligencyę i zamożność dzierżyli kierującą rolę. Zaś według spisu z 1890 r. wynosiła liczba Niemców 42 000. Słowiański charakter przybrały: Gniazdy, Podoliniec, Biała, Keżmark.

Osady polskie na Spiszu rozciągają się zwartą masą od dorzecza Białki, a zamyka ten obszar od południa Poprad. Na tym zwartym terytorium polskim, prócz zupełnie spolonizowanych Niemców, są jeszcze „Rusnacy" w kilku osadach, ale mowa ich bardziej zbliżona do polskiej niż do ruskiej.

W ostatnich czasach element polski na Spiszu znacznie się wzmógł, zasilony imigracją Podhalan i wdarł się nawet na terytorium niemieckie - rozsiadłszy się w znacznej liczbie między Białą a Keżmarkiem, a więc dwoma byłymi najsilniejszymi ogniskami germanizmu. Napływa nasza ludność w okolice Keżmarku, Lubicy, Lewoczy, Podolińca. W każdym miasteczku spotkać można polskich rzemieślników, służących, właścicieli sklepów, ludzi częstokroć zamożnych, szkoda, że nieuświadomionych narodowo. Polacy, przyjmujący poddaństwo węgierskie, muszą oficjalnie wyrzekać się poczucia narodowego. Wielu można spotkać emigrantów galicyjskich, którzy twierdzą, „że nie są Polakami, lecz zaprzysiężonymi Węgrami".

Lud w polskich miejscowościach mówi gwarą podhalańską z małymi różnicami. Wpływ słowaczyzny na tę gwarę wcale nie jest większy, niż na gwary podhalańskie. I tu są wszystkie cechy języka polskiego: nosówki -ę zamiast słowackiego -u, -rz zamiast słowackiego -r, -g (słow. -h), -ł (słow. -l) itp.

Związek Spiszu z Polską, do końca 18. wieku jeszcze bardzo silny, rozluźniać się zaczął szybko. Trzeba pamiętać, że Austria pierwsza Polskę rozbierać zaczęła, bo jeszcze na trzy lata przed pierwszym rozbiorem zajęła Spisz, a nawet Sądeczczyznę, motywując tę okupację względami sanitarnymi wobec powietrza morowego w Polsce, oraz bezpieczeństwem publicznym wobec ruchu wywołanego konfederacją barską. W pierwszej połowie 19. wieku zerwano jeden z najsilniejszych węzłów, jakie łączyły Spisz z Polską, a mianowice wydzielono ten obszar spod władzy biskupów krakowskich.

(cdn.)

Na Luźnie

MŁODZIEŻOWA RUBRYKA NIE TYLKO INFORMACYJNA **NR 11**

WSTĘPNIAK

Od poniedziałku wakacje wiosenne, a za niespełna dwa tygodnie pierwszy dzień wiosny lub też - jak kto woli - Dzień Wagarowicza. Po prostu hulaj dusza!

Jakby ktoś przypadkiem nie mógł sobie poradzić z dużą ilością wolnego czasu, może skorzystać z naszych propozycji zamieszczonych w rubryce „Nie przegap". Przyszłych studentów zapraszamy do Krakowa, a na długie (jeszcze) zimowe wieczory polecamy lekturę „Pianisty". Zamieszczamy też kontrowersyjny felieton naszych współpracowników. Jak na razie nie mieliśmy na ich artykuły reakcji, może więc tym razem wreszcie uda im się kogoś z czytelników sprowokować do napisania własnego zdania? I na koniec nostalgiczne wspomnienie o sezonie balowym, który właśnie minął, czyli „Gdzie te gałgany?"

Miłej lektury i pełnych wrażeń wakacji życzy **REDAKCJA**

Kraków - rozrywkowo

Kraków to nie tylko druga stolica Polski, to przede wszystkim miasto nauki i ważny ośrodek uniwersytecki. Akademie górniczo-hutnicza, ekonomiczna, sztuk pięknych, wychowania fizycznego, muzyczna, pedagogiczna, teologiczna - to kilka najbardziej znanych szkół wyższych. Najsławniejszą i zarazem najstarszą uczelnią jest Uniwersytet Jagielloński przyciągający studentów z całego świata, w tym także z Zaolzia.

W obecnej chwili nie ma sensu przedstawianie każdej uczelni i opisanie kierunków, jakie oferuje, więc spróbuję przybliżyć życie studenckie Krakowa. Dziś - czynności nie mające nic wspólnego z nauką, jednak nierozłącznie związane ze studiowaniem. W drugiej części skupię się nie tylko na przedstawieniu różnic między nauką w szkole średniej a szkole wyższej („Kraków - naukowo").

Liczba studentów Krakowa szacowana jest na mniej więcej 100 tys. Takiemu „stadu" trzeba zapewnić wyżywienie, rozrywkę i odpoczynek. Kolejność jest tutaj nieprzypadkowa.

Jedzenie to odwieczna potrzeba ludzi (czyt. studentów). Stołówki, bary mleczne i bufety należą do najczęstszych form odżywiania się. Zdolniejsi eksperymentują na własny rachunek, a bogaci wybierają się do ekskluzywnych restauracji. Miejsc, w których zaspokoisz głód, jest pod dostatkiem, zwłaszcza barów mlecznych, gdzie „jedzonko" smaczne, a przede wszystkim tanie.

Z dostępnością stołówek bywa różnie, ale jeżeli mieszkasz w akademiku, a tak jest zazwyczaj w wypadku studentów zza granicy, to wystarcza zejść kilka pięter, aby osiągnąć cel. Ostateczny wybór zależy jednak od zawartości portfela. Najtańszym i sprawdzonym sposobem jest oczywiście matczyna pomoc (chociaż żadnej nowości nie jesz, to pozostaje pewność wypróbowanego smaku). Odżywianie nieregularne i często nieracjonalne jest cechą charakterystyczną wielu żaków. Mistrzostwem świata jest pogodzenie pory obiadowej ze spożyciem czegoś, co potocznie zwiemy obiadem. Ale pamiętać należy, iż pokarm w znacznym stopniu wpływa na nastrój i proces myślowy!!!

Kiedy głód zażegnany, pora na rozrywkę. Kraków to jedno z najlepszych miejsc na zabijanie nudy. Wolny czas, jeżeli taki posiadasz, możesz spędzać, delektując się kulturą, i to tak w wąskim, jak i jej szerokim znaczeniu. Studia to okres, kiedy nie tylko nadrabiasz zaległości w tej dziedzinie, ale masz możliwość odkrycia nowych zainteresowań. Teatry Stary, Ludowy, Słowackiego czy Bagatela - to te bardziej oblegane, przez co bilety zamawiać trzeba z kilkumiesięcznym wyprzedzeniem. Inaczej sprawa ma się z kinami, których w ścisłym centrum jest kilkanaście. Zaś na obrzeżach znajdziemy przede wszystkim multikina - „Plaza", „Cinema City". W swoje progi zapraszają również filharmonia oraz opera i operetka. Te trzy sposoby rozrywki niosą ze sobą należyte koszty, które ze zaolziańską rzeczywistością nie mają nic wspólnego. Ale człowiek raz żyje, więc ma prawo czasami pohulać. Jako że to stolica kultury i wielu znakomitych aktorów oraz muzyków pochodzi stamtąd, niemożliwy byłby brak koncertów czy kabaretów. Wiele imprez i spotkań z gwiazdami polskiego showbiznesu odbywa się w klubach studenckich „Pod Jaszczurami" i „Rotunda". Dyskotekowi zapaleńcy na pewno zaspokoją swe potrzeby, nie zapomniano również o miłośnikach jazzu. A jeżeli wciąż nikogo nie zainteresowałem, zapraszam do „Parku Wodnego", Muzeum Narodowego, na wystawę do „Bunkra Sztuki", do zoo lub na lodowisko. Wystarczy?

Na koniec pozostaje odpoczynek. Sposobem może być odwiedzenie pubu lub kawiarni, których w Krakowie jest ogromna masa. Osobiście polecam dzielnicę Kazimierz, w której można spotkać się nie tylko przy piwie. Sam spacer jest nie lada przeżyciem. A kiedy to wszystko za nami, największym przyjacielem okazuje się zwykłe proste łóżko. **puszkin**

Minister zdrowia, szczęścia i pomyślności ostrzega: do użytku wewnętrznego! Czytanie surowo wzbronione! Tekst zawiera informację podświadomą. W skrajnych przypadkach może doprowadzić do mdłości, bólów głowy czy zatwardzenia. Autorzy nie odpowiadają za ewentualne skutki uboczne tak fizyczne, jak i psychiczne.

KOEGZYSTENCJA DROBIU I OŚMIORNIC, ICH POZYTYWNE I NEGATYWNE ASPEKTY A SPRAWA POLSKA

Zapewne pytacie teraz sami siebie, co ma wspólnego drób z ośmiornicami i Polakami. Zaraz wytłumaczymy te pytania objaśnieniem, iż chodzi o Polaków żyjących na terenie Republiki Czeskiej, a konkretnie na Zaolziu. Dla tych, którzy nadal nie rozumieją, odpowiadamy dyplomatycznie - „a co ma piernik do wiatraka?!?".

Naszą odpowiedź można by zawrzeć w tych oto pięciu punktach:

2) Jako młodzież mamy prawo, co więcej, mamy obowiązek poinformowania szerokiej publiczności o zgubnym efekcie erozji gleby.

3) Zgodnie z twierdzeniem Eulera orzekającym, że nie ma tego złego, co by na dobre nie wyszło, oświadczamy - „co cię nie zabije, to ci doda sił!".

4) Drób, nie mający pozornie z ośmiornicami nic wspólnego, jest z nimi niewiarygodnie blisko związany poprzez zasady dadaizmu.

5) A Polacy są z nimi na siłę połączeni z powodu działań lokalnej filii organizacji „Iluminator" pod postacią PZKO.

W zasadzie sądzimy, że jedynym wyjściem z obecnej sytuacji jest ogólnoświatowa rewolucja socjalno – ekonomiczno – edukacyjno – kulturalna.

W następnym numerze przytoczymy więcej teorii, żeby zrekompensować dzisiejszą dawkę praktyki.

Wszelkie prawa zastrzeżone. Osoby występujące jak i wszystkie zdarzenia są fikcyjne. Jakakolwiek zbieżność z postaciami i zdarzeniami rzeczywistymi jest przypadkowa i nieumyślna. ***yeuop, rascal, white_ponny***

A gdzie te gałgany?

Ostatnio jakoś nie za bardzo wychodzą SMP-owcom imprezy. Nie chcemy wgłębiać się w przyczyny tego niepowodzenia, bo tak naprawdę winy należy szukać po stronie potencjalnych uczestników, a nie organizatorów, ale jak tu mówić o udanej imprezie, skoro wzięło w niej udział tylko około 50 osób, wliczając organizatorów?! Mowa oczywiście o Balu Gałganiarzy, który odbył się 15 lutego w trzynieckim PZKO, a którego organizatorami było właśnie SMP (Stowarzyszenie Młodzieży Polskiej).

Od strony technicznej bal przygotowano nieźle - tylko co do wystroju wnętrza można by mieć zastrzeżenia. Nie wiemy jak SMP-owcom, ale nam bale raczej nie kojarzą się z szydełkowanymi serwetkami - dziełami pań z Klubu Kobiet, które jako jedyne zdobiły salę PZKO. Poza tym wszystko - muzyka i bufet - w porządku.

Co to jednak za bal, na którym zabawa rozpoczęła się dopiero po trzech godzinach od rozpoczęcia? Przedtem garstka prekursorów z zapałem wysyłała SMS-y do znajomych, aby pojawili się w trzynieckim PZKO. I tak oto około godziny 22, kiedy na bal dotarli owi znajomi i ogrzali się w bufecie kieliszkiem (lub też -ami :-) jakiegoś trunku (bez)alkoholowego, na parkiecie pojawili się pierwsi tancerze a impreza wreszcie zaczęła się rozkręcać. Balowicze, choć w małym gronie, bawili się do wczesnych godzin porannych. W końcu wcale nie było źle, jednak z pewnością mogło być lepiej. A lepiej byłoby wtedy, gdyby na bal przybyło więcej osób. A więc może za rok... **uczestniczki**

NIE przegap!

08.03. - czyżby dzień płci pięknej? Dziewczynom, Kobietom i Paniom życzę wiele kobiecości.

05.03 - 28.03. - DK im. Leoša Janáčka w Hawierzowie organizuje wystawę beskidzkich fotografików z Polski. Godziny otwarcia pon - pt 11-18, niedz 11 - 14.

22.03 - w trzynieckiej Harendzie „Metal Celebration", w którym wystąpią zespoły „Trollech" i „Sacrist". Start godz. 19.00, 50 Kč.

29.03 - „Havířovská Gerbera" - międzynarodowy konkurs taneczny. Miejsce „Společenský dům", Hawierzów, godz. 8-20.

29.03 - „Hip Hop International" - to kolejny wieczór muzyczny w Harendzie. Początek o godz. 20.00. **puszkin**

✧ LUŹNA RECENZJA ✧

JAK ZOSTAĆ ROBINSONEM W STOLICY?

Wiele było już książek czy filmów dotyczących Holokaustu. Tworzyli je ludzie, którzy osobiście uczestniczyli w strasznych wydarzeniach II wojny światowej, ale również ich potomkowie, którym o swoich przeżyciach opowiadali rodzice lub dziadkowie. Wszystkie te obrazy Holokaustu dotyczą jednego tematu, ale każdy ma własną duszę i dostarcza odbiorcy nowych głębokich przeżyć.

Ostatnio międzynarodowym bestsellerem stał się pamiętnik polskiego Żyda, kompozytora i pianisty Polskiego Radia, Władysława Szpilmana. Książkę zatytułowaną po prostu „Pianista" autor napisał bezpośrednio po zakończeniu wojny, kiedy z ruin Warszawy unosił się jeszcze dym. Prostym językiem pisarz przedstawił sześć najtrudniejszych w swoim życiu lat. Sześć lat, w ciągu których stracił wolność, dom, rodzinę, pracę, a tylko dzięki szczęśliwemu zbiegowi okoliczności nie stracił najważniejszego - honoru i życia.

Lektura „Pianisty" wywołuje w czytelniku refleksje dotyczące sensu życia, wytrzymałości człowieka w obliczu śmierci, ale też zwierzęcych popędów w ludzkiej podświadomości. Książkę Szpilmana można przeczytać jednym tchem, jednak moim zdaniem warto posuwać się wolno, rozdział po rozdziale, poddając się tym właśnie rozważaniom, starając się zrozumieć uczucia i często zaskakujące postępowanie bohaterów.

„Pianistę" polecam nie tylko zainteresowanym historią czy okresem II wojny światowej. Nie ma chyba konkretnej grupy ludzi, której szczególnie bym tę książkę poleciła - myślę, że każdy wyciągnie z niej coś dla siebie. Tylko małym dzieciom przed snem nie radzę jej czytać - „Pianista" to lektura dla dorosłych. **H-Ala**

● *e-mail: naluzie@seznam.cz*
● *adres: Filia „GL", ul. Komenskiego 4, Cz. Cieszyn* ● *Numer zamknięto 5. 3. 2003* ● *Następny numer 5. 4. 2003* ●

kronika rodzinna

Dnia 10 marca 2003 r. obchodzić będzie swój piękny jubileusz życiowy - 90 lat, nasza Kochana Mamusia, Teściowa, Babcia i Prababcia

pani MARIA KRAINOWA

emerytowana nauczycielka przedszkola z Hawierzowa-Suchej.

Z tej okazji najserdeczniejsze życzenia zdrowia, pomyślności, błogosławieństwa Bożego i jeszcze wielu słonecznych dni w kręgu rodzinnym życzą córka, zięć, dwie wnuczki z mężami oraz prawnuki Marek, Ania, Adaś i Kubuś. B-023

Dnia 10. 3. 2003 obchodzi swe 80. urodziny

pani MARIA KRĘŻELOK

W dniu tak zacnego jubileuszu chcemy życzyć dużo zdrowia i błogosławieństwa Bożego na dalsze lata. Członkowie Koła PZKO Pioseczna. AD-074

Dnia 10 marca obchodzi 80. urodziny nasza Droga Mama, Babcia i Prababcia

pani MARIA KRĘŻELOKOWA

z Piosecznej. Z tej okazji serdeczne życzenia zdrowia, szczęścia i błogosławieństwa Bożego składają córki i synowie z rodzinami. KP-045

Dnia 7. 3. 2003 obchodziła swój zacny jubileusz

pani ANNA KLUSOWA

Z tej okazji wiele zdrowia, szczęścia i pomyślności życzy mąż Karol, córki Grażyna i Halina z mężami oraz wnuczka Basia i wnukowie Władek, Kubuś i Michaś. KP- 039

Dnia 6 marca 2003 r. obchodziłby 90. rocznicę urodzin

pan JÓZEF LUGSCH

nauczyciel muzyki i kompozytor z Karwiny. Tych, którzy Go znali, o chwilę wspomnień proszą synowie z rodzinami. RK 037

„Zaiste Pan sądzić będzie lud swój, a nad sługami swymi zmiłuje się". Psalm 135,14

Dnia 15. 3. 2003 minie 1. rocznica, kiedy na zawsze od nas odeszła nasza Matka i Babcia

śp. WANDA ORAWSKA

Zaś dnia 16. 3. 2003 upłynie 44 lat, kiedy zmarł nasz Ojciec i Dziadek

śp. WŁADYSŁAW ORAWSKI

Tych, którzy Ich znali, prosimy o chwilę wspomnień i modlitwę. Córka z rodziną. O-022

„On jest Bóg nasz, Bóg obfitego zbawienia; panujący Pan z śmierci wywodzi". Psalm 68,21

Dnia 10. 2. 2003 obchodziłby 98. urodziny nasz Dziadek i Pradziadek

śp. ADOLF RECMANIK

Dnia 30. 6. 2003 minie 14 lat od Jego śmierci.

Dnia 3. marca 2003 r. minęło 25 lat od śmierci Jego Żony, naszej Babci i Prababci

śp. EMILII RECMANIK

O chwilę wspomnień prosi wnuczka z rodziną. O-021

Dnia 10. 3. 2003 r. w cichej zadumie wspominamy 5. rocznicę zgonu naszego Kochanego

śp. JÓZEFA NIEMCA

emerytowanego urzędnika z Cz. Cieszyna. O chwilę cichych wspomnień proszą najbliżsi. KP-028

Dnia 9. 3. 2003 mija smutna 20. rocznica śmierci

śp. MARII RECMAN

z Trzanowic. Wszystkich, którzy Ją znali, o chwilę wspomnień prosi synowa, wnuczki Karolina, Romana, Danuta i wnuk Daniel z rodzinami. AD-082

tetr

SCENA CZESKA - CZ. CIESZYN: „Neználkovy příhody" (9, godz. 17.30, gr. E-1).

kina

KARWINA - Centrum: Mysz Stuart Little 2 (8, 9, godz. 15.30), O krok od śmierci (8, 9, godz. 17.45, 20.00; 10, godz.17.45), Poziom adrenaliny (10, godz. 20.00), Krecik we śnie (9, godz. 14.00), **Reflex:** Poziom adrenaliny (8, 9, godz. 17.00, 20.00), „Sexy párty" (10, godz. 17.00, 20.00), **EX:** Wyspa (8, godz. 19.00), Nocne rozmowy z matką (9, godz. 19.00), **CZESKI CIESZYN - Central:** „Sexy párty" (8, 9, godz. 17.15, 19.30), Ziemia niczyja (10, godz. 17.15, 19.30), Kocha, nie kocha (10, godz. 19.30), **TRZYNIEC-Kosmos:** Władca pierścieni: Dwie wieże (8, 9, godz. 16.30, 20.00; 10, godz. 16.30), Baraka, odysea Ziemi (8, 9, godz. 14.30), Dziewczątko (10, godz. 20.00), **BYSTRZYCA-Miejscowe kino:** Czerwony smok (8, godz. 18.00).

wystawy

MUZEUM ZIEMI CIESZYŃSKIEJ - Sala wystaw Muzeum Cieszyńskiego, Hlavní 3: stała ekspozycja „Obrazki z przeszłości Śląska Cieszyńskiego".

▲ **Muzeum Techniki w Pietwałdzie** - Stała ekspozycja - wystawy: „Tramwaje w Karwińskiem i Ostrawskiem", „Uwaga, wyleci ptaszek", „Tradycje górnictwa w Karwińskiem". Otwarte: wt-pt: 9-16, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **Musaion Hawierzów:** Do 14. 9. wystawa pt. „Kiedy powie się archeologia...". Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

▲ **Jabłonków, Rynek Mariański 14:** Do 24. 8. wystawa pt. „Świat dzieci". Otwarte: wt-pt: 9-17, so: 9-13, nie: 13-17.

Galeria „Zdrowego Miasta" - foyer UŚ w Karwinie: Wystawa „Renata Filipowa - art-protis, pet-art, malarstwo". Otwarte: po-pt: 10-16.

KARWINA - Galeria Zamkowa „Chagall": Do 6. 5. wystawa „Tomáš Bím - malarstwo, grafika". Otwarte: wt-nie: 9-18

OSTRAWA - Galeria Chagall-Librex, Dom książki Librex, rynek Smetany 8: Do 10. 3. wystawa „Bronislaw Liberda - grafika".

OSTRAWA - Galeria Opera, Teatr J. Myrona: Do 8. 4. wystawa Magdalena Bartkiewicz-Podgórska, Andrzej Górski „Plakaty fotograficze/Martwa natura. Wystawa otwarta godzinę przed przedstawieniem.

DK im. Leoša Janáčka, sala wystaw im. V. Wünschego w Hawierzowie: Do 28. 3. wystawa „Polscy fotograficy się przedstawiają". Otwarte: po-pt: 11-18, so, nie: 14-18.

MUZEUM HUTY TRZYNIECKIEJ i MIASTA TRZYŃCA - Galeria na Schodach: Do 10. 4. wystawa obrazów Milana Kobuta.

▲ Do 25. 4. wystawa: „Rozwój techniki strażackiej". Otwarte: wt-pt.: 9-17, nie: 13-17.

▲ Do 6. 4. wystawa „Stanislav Zorman - prace z drewna (obrazy)".

PAŃSTWOWE ARCHIWUM POWIATOWE w Karwinie - sala wystaw: wystawa „Wspomnienia o starej Karwinie". Otwarte: po, śr: 8-17, wt, czw: 8-15, pt: 8-14.30.

co, gdzie, kiedy

ORŁOWA LUTYNIA - Dyrekcja SP oraz MSz zapraszają rodziców i sympatyków szkoły na karnawał dziecięcy w sobotę 8. 3. o godz. 15 do DK w Orłowej Lutyni.

KARWINA-RAJ - Klub Seniora zaprasza we wtorek 11. 3. o godz. 16 do Domu PZKO na spotkanie z dr. Stanisławem Kondziołką.

KARWINA-N. MIASTO - MK PZKO zaprasza na świetlicę pt.: „Józef zaprasza panie" w sobotę 15. 3. o godz. 16 do klubu PZKO.

BŁĘDOWICE - Klub Kobiet MK PZKO zaprasza na spotkanie w środę 12. 3. o godz. 16 do Domu PZKO.

SUCHA GÓRNA - Zarząd MK PZKO zaprasza wszystkie członkinie na wiosenne spotkanie z okazji MDK i Dnia Matki w niedzielę 9. 3. o godz. 15 do Domu PZKO.

CIERLICKO/STANISŁAWICE - Kluby Kobiet oraz Klub Seniora zapraszają na spotkanie do Domu Polskiego im. ŻW na Kościelcu w czwartek 13. 3. o godz. 17. W programie Kobiet pokaz ozdób wielkanocnych - prosimy przynieść szpilki, 2 wydmuszki, kilka papierowych serwetek.

OLBRACHCICE - MK PZKO zaprasza z okazji Dnia Kobiet na tradycyjny „kwiatek dla pań" 16. 3. o godz. 15 do Domu PZKO. Wystąpi Chór Nauczycieli Polskich.

CZ.CIESZYN - Zarząd MK PZKO Park Sikory zaprasza na „śledziówkę" w sobotę 8. 3. o godz. 17 do salki koła w Parku A. Sikory. W programie prelekcja W. Chrząszcza pt.: „Parki Narodowe Ameryki".

UWAGA! CHÓRY ZŚM zainteresowane wyjazdem na lipcowy Światowy Festiwal Chórów Polonijnych do Koszalina zgłoszą to natychmiast prezesowi ZŚM J. Hławiczce - tel.: 596 423 710, 558 331 607.

Zaproszenie za Olzę

KINO „Piast", Cieszyn: Dragon Ball Z (8, 9, 10, 11, 12, godz. 14.30), 8 Mila (8, 9, 10, 11, 12, godz. 16.15, 18.15, 20.15), K-19 (8, 9, godz. 22.15).

urlopy

NAJTAŃSZY urlop nad morzem. Tel.: 558/325 546. POL-6

Powstająca spółka handlowa z udziałem kapitału zagranicznego z siedzibą w Ostrawie, działająca w zakresie sprzedaży rolet i żaluzji, poszukuje osoby na stanowisko:

KIEROWNIKA SPRZEDAŻY

WYMAGANIA:
- wykształcenie średnie lub wyższe
- dobra znajomość języka polskiego
- prawo jazdy grupy „B"
- znajomość obsługi komputera (MSW Office)
- komunikatywność

OFERUJEMY:
- dobre warunki płacy odpowiadające stanowisku pracy
- możliwość samorealizacji.

Oferty wraz z krótkim życiorysem prosimy kierować pod adresem: Kancelaria Adwokacka Hajduk a partneři, Havlíčkova 12, Český Těšín, 737 01, e-mail: hajduk@hajduk.cz, w terminie 14 dni od opublikowania ogłoszenia. POL-10

RENESANS ŚWIĘTA KOBIET NAD SUSZANKĄ

Dla pań i panów

SUCHA GÓRNA (sch) - Do tradycji organizowania uroczystości z okazji Dnia Kobiet postanowiła w tym roku powrócić górnosuska gmina.

Jak zauważa bowiem wicestarosta Josef Žerdík, nie każda kobieta jest matką, toteż nie do każdej adresowane jest majowe święto mam. Słuszność decyzji organizatorów imprezy potwierdzają również obserwacje miejscowej kwiaciarki. Z okazji Dnia Kobiet sprzedaje się w Suchej pięciokrotnie więcej kwiatów niż z okazji Dnia Matki. Tym bardziej, że obchody jednego święta nie wykluczają świętowania również tego drugiego.

Program dzisiejszego popołudnia (początek o godz. 16.00) gminna komisja ds. kultury i sportu ustawiła tak, żeby każda z pań znalazła coś dla siebie. Przewidziano zatem pokazy tańca w wykonaniu ZPiT MK PZKO „Suszanie" oraz hawierzowskiego Klubu Tanecznego „Floduráček", pokaz mody czy też występy miejscowego chóru „Šárka" oraz polskich i czeskich przedszkolaków. Jako że organizatorzy liczą z udziałem nie tylko pań, ale i panów, do tańca będą przygrywać „Smoláři" Zbyszka Glatza.

TYM RAZEM DYKTANDO PISALI UCZNIOWIE PODSTAWÓWEK

Wyniki po feriach

CZESKI CIESZYN (sch) - W czwartek w auli gimnazjalnej odbyła się dziewiąta edycja konkursu ortograficznego dla uczniów drugiego stopnia zaolziańskich PSP. Organizatorem dyktanda od początku jest frysztacka podstawówka, zaś od trzech lat również Polskie Centrum Pedagogiczne.

W tym roku w dwóch kategoriach – klasy 6 i 7 oraz 8 i 9 - barw swojej szkoły broniło po 48 uczniów, zgodnie z zasadą po dwu uczniów danej szkoły w każdej kategorii.

„Nasze dyktando traktujemy jako swego rodzaju próbę generalną przed egzaminami wstępnymi. Poza tym chodzi też o zabawę, gdyż nie stawiamy ocen, a teksty, mimo że bywają trudne, są żartobliwe w treści" - powiedziała „GL" pomysłodawczyni konkursu, dyrektor PSP w Karwinie-Frysztacie, Janina Fierla. Drugą część zmagań o uzyskanie tytułu mistrza ortografii to zabawa w korektora, czyli wyłapywanie błędów w danym słowem test z ortografii.

Poprawę wszystkich prac wzięła na swoje barki dyrektor Fierla, gdyż uważa, że w celu zachowania jednolitych kryteriów oceny wszystkie prace powinna poprawiać ta sama osoba. Nazwiska laureatów obydwu kategorii będą znane po feriach.

Z ŻYCIA PZKO ■ Z ŻYCIA PZKO ■ Z ŻYCIA PZKO

»Dźwiękowskie« ostatki

Stało się już tradycją, że na zakończenie okresu karnawałowego chórzyści „Dźwięku" z MK PZKO w Karwinie-Raju organizują „Pochowani basy". Impreza dzięki nietypowej i bogatej loterii, specjalnie przygotowanym obrządkom i smacznej kolacji pozyskała sobie wielu zwolenników, którzy już pnad 20 lat biorą udział we wspólnej zabawie. Również i w tym roku sala Domu PZKO wypełniona była do ostatniego miejsca. Wśród gości znaleźli się m.in. kierownik zaprzyjaźnionego chóru „Słowiczek" z Rept Śląskich Alfred Duda z małżonką i chórzystami. Bawiono się doskonale przy muzyce panów Kupki i Drobka. Burze śmiechu wywoływały dowcipne wierszyki w trakcie losowania nagród przygotowane, jak zawsze, przez Zofię Owczarzy. Sam obrządek „pochowania basy" na 40-dniowy odpoczynek według scenariusza sprzed 20 lat, wsze rozbawi widownię do łez, ciąż co roku odgrywają go inni aktorzy. W ostatnich trzech latach szczególnych ról podejmują się prawie wszystkim członkowie Klubu Młodych MK PZKO.

W trakcie zabawy zaproszono wszystkich na Jubileuszowy koncert „Dźwięku" z okazji 75-lecia zespołu oraz śpiewactwa w Raju, który odbędzie się w Miejskim Domu Kultury w Karwinie-Nowym Mieście 12 kwietnia o godz. 17. W programie oprócz „Dźwięku" i „Dźwięczka" wystąpi Estrada Ludowa „Czantoria" z Polski.

TADEUSZ OWCZARZY
Karwina-Raj

jutro na antenie

POZNALI SIĘ W IZRAELU...

Gośćmi niedzielnej audycji redakcji polskiej Czeskiego Radia w Ostrawie będą Karmela i Kurt Lanzerowie. Ona przed wielu laty przyjechała do Izraela z Krakowa, on z Michałkowic, oboje z ciężarem koszmarnych wspomnień wojennych i nadzieją na lepsze życie. Opowiedzą o sobie i życiu w dzisiejszym Izraelu w niedzielę, 9. 6. br. początek audycji godzina 18.30. Ostrawa UKF 107,3 m Trzyniec UKF 105,3. **(tob)**

Ogłoszenia do „Głosu Ludu" przyjmowane są w dni powszednie:

w godz. 8.30 - 15.00
w redakcji „Głosu Ludu" w Ostrawie;
w godz. 8.00 - 16.00
w biurze firmy AD SERVIS, ul. Střelniční 18, Cz. Cieszyn;
w godzinach otwarcia
w Oddziale Literatury Polskiej Biblioteki Regionalnej w Karwinie-Frysztacie (przy rynku);
w godz. 9.00 - 16.00
w Kancelarii Kongresu Polaków, ul. Komenského 4, Cz. Cieszyn.

EQUUS spol. s r.o.
Smetanova 13
Český Těšín 737 01
firma produkcyjno-handlowa zatrudni:

KIEROWNIKA MAGAZYNU AGROCHEMICZNEGO W PIOTROWICACH KOŁO KARWINY

Wymagania :
◆ średnie lub wyższe wykształcenie
◆ komunikatywność oraz zdolności organizacyjne
◆ umiejętność prowadzenia kolektywu
◆ znajomość pracy z PC
◆ prawo jazdy gr.B

Oferujemy:
◆ interesującą i motywującą pracę
◆ korzystne warunki płacy
◆ możliwość samorealizacji

Pisemne zgłoszenia prosimy kierować pod wyżej wymienionym adresem lub e-mailem pod adres *gajgerova@equus.cz* w terminie **do 28. 3. 2003** POL-11

GŁOS LUDU
◆ Przy wsparciu finansowym Ministerstwa Kultury RC wydaje Kongres Polaków w RC w wydawnictwie POL-PRESS s.r.o. ◆ Adres redakcji: Redakcja „Głos Ludu", P.O. BOX 29, Nováhského 3,709 29 Ostrawa ◆ Redaktor naczelny Henryka Bittmar. ◆ Zastępcy: Bogusław Krzyżanek, Kazimierz Santarius. ◆ Telefony: centrala 597 450 111, sekretariat/fax 597 450 252, dział sportowy 597 450 258, redaktorzy 597 450 242, 597 450 249, 597 450 256, e-mail: glos-ludu@ostrava.cz. ◆ Filia redakcji: ul. Komenského 4, 737 01 Cz. Cieszyn, tel. 558 731 766, e-mail: glosludu@silesnet.cz ◆ Adres wydawcy: Kongres Polaków w RC, Komenského 4, 737 01 Cz. Cieszyn, IČO: 00535613. ◆ Adres wydawnictwa: POL-PRESS, s.r.o., Čapkova 2007, 737 01 Cz. Cieszyn, IČO: 26782575 ◆ Pismo wychodzi we wtorki, czwartki i soboty. ◆ Miejsce wydania: Ostrawa. ◆ Dostawę prenumeratorom prowadzi w imieniu wydawcy spółka Mediaservis s.r.o., Abocentrum, Moravské náměstí 12D, P.O. BOX 351, 659 51 Brno; zamówienia - tel.: 541 233 232, fax: 541 616 160, e-mail: abocentrum@pns.cz, informacje: 800 171 181. Stosunki umowne między wydawcą a prenumeratorami regulują ogólne zasady handlowe. ◆ Kolportaż: SmO, s.r.o., Mediaprint & Kapa Pressegrosso, s.r.o. ◆ Druk: Ringier Print s.r.o., Ostrawa. ◆ Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie również prawo ich redagowania i skracania. ◆ Numer ewidencyjny Ministerstwa Kultury RC: MK ČR E 586, nr indeksu 42501, ISSN 1212-4222.

Przedstawia się BTF 2001

Zestaw 90 prac pod wspólnym tytułem „Beskidzkie Towarzystwo Fotograficzne 2001" prezentuje w sali wystawowej Viléma Wünschego w Domu Kultury im. Leoša Janáčka w Hawierzowie 30 fotografików z Bielska-Białej. W trakcie czwartkowego wernisażu Barbara Bury, członkini BTF-u, przedstawiła poszczególnych autorów zdjęć. Wyraziła też zadowolenie z faktu, że bielskiemu środowisku fotograficznemu umożliwiono pokazanie tej ekspozycji, która - jak stwierdziła - gości już w ósmej galerii. Wystawa jest zróżnicowana pod względem tematycznym. Przeważają pejzaże, ale nie brak też fotografii dokumentalnej, martwej natury, detali ciała. Poszczególne prace stoją na dobrym poziomie artystycznym i technicznym. Wernisaż uświetnili śpiewami i tańcami uczniowie PSP w Błędowicach pod kierownictwem artystycznym nauczycielki Dagmar Owczarzy. Wystawa czynna będzie do 28 bm. *Tekst i fot. MAREK SANTARIUS*

Zaproszenie za Olzę

MARZEC ● KULTURA ● SPORT ● ZABAWA

USTROŃ

Miejski Dom Kultury „Prażakówka", ul. Daszyńskiego 28

29. 3., godz. 17 - Koncert Charytatywny (wystąpią m.in. Karolina Dyba, Izabela Zwias, Zespół Saksofonistek z Luchaczowic)

UST-a - USTROŃSKIE SPOTKANIA TEATRALNE

22. 3., godz. 19.00 - „Jestem, bo jesteś" - wiersze ks. Twardowskiego recytuje Anna Dymna

24. 3., godz. 19 - „Kalina" - poetycko-muzyczne wspomnienie o Kalinie Jędrusik w wykonaniu Edwarda Linde-Lubaszenko i Beaty Paluch

26. 3., godz. 19 - „Jam ci do głębi serce me otworzył" - monologi romantyczne w wykonaniu J. Treli

WYSTAWY:

Muzeum Hutnictwa i Kuźnictwa, ul. Hutnicza 3

* Hutnictwo i Kuźnictwo Ustronia wraz ze skansenem przemysłowym

* Ustrońska Galeria Sztuki Współczesnej B i K Heczko - wystawa i sprzedaż

* Obraz Ludwika Konarzewskiego (juniora) - „Wesele"

* „Sprzęty naszych dziadków" - wystawa etnograficzna ze zbiorów własnych Muzeum

* Wystawa działalności artystycznej Renaty Kubok (do 25. 3.)

* Wystawa Stowarzyszenia Twórczego „Brzimy" z okazji X-lecia działalności (od 28. 3.)

Oddział Muzeum „Zbiory Marii Skalickiej" - ul. 3 Maja 68

* Medale i ekslibrisy z kolekcji Marii Skalickiej

* Chrząszcze, motyle, muszle i skamieliny z kolekcji Tomasza Gazurka i Henryka Brzeziny

Muzeum Regionalne „Stara Zagroda", ul. Ogrodowa 1

* Ekspozycja stroju cieszyńskiego

Galeria Sztuki Współczesnej „Na Gojach" - K. i B. Heczko, Ustroń, ul. Błaszczyka 19

Galeria Sztuki Współczesnej „Zawodzie" - ul. Sanatoryjna 7

Biuro Promocji i Wystaw Artystycznych, Rynek 3 A

* Postacie i sceny z literatury polskiej „Trylogia", „Pan Tadeusz", „Wesele" i inne

* Malarstwo współczesne: promocjaż (Evgeni Afanassiev, Iwona Konarzewska, Karol Kubala, Jan Szmek i inni)

WISŁA

WYSTAWY:

Wiślańska Strzecha, ul. Stellera 3

* Maria Gatnar-Guzy - „Ondraszek, „Imko Wisełka", „W góralskiej izbie"

Muzeum Beskidzkie im. A. Podżorskiego, ul. Stellera 1

* „Życie górali beskidzkich"

* „Pejzaż Beskidzki" - wystawa fotograficzna

Galeria Kufa - Jama, ul. 1 Maja

* „Jan Żyrek - Malarstwo olejne"

* Wystawa prac Antoniego Wójtowicza (do 15. 3.)

„Zapiecek u Jędrysa", ul. Konopnickiej 25

* Wystawa prac Edyty Rutkowskiej (do 15. 3.)

Budynek „U Niedźwiedzia, ul. Stellera 2

* stała ekspozycja „Kolorowy Świat Wiślan"

Chata Jana Kocyana, Oś. Bajcary

* stała ekspozycja „Wnętrze Góralskiej Chaty"

Muzeum Narciarstwa, ul. Wodna

* Wystawa sprzętu narciarskiego

ZEBRZYDOWICE

WYSTAWY

Społeczne Muzeum Regionalne w Kończycach Wielkich, ul. Staropolska 5 (zamek)

* Wnętrze chaty na Śląsku Cieszyńskim

* „Od ziarenka do bochenka"

* Wystawa narzędzi rolniczych

POLSKI PROGRAM TELEWIZYJNY

SOBOTA 8 MARCA

■ TVP 1:

6.30 Rok w ogrodzie
7.00 Agrolinia
8.00 Wiadomości, pogoda
8.15 Plemię (s.)
8.40 Ziarno (pr. katol.)
9.05 Wirtul@ndia (dla młodych widzów)
9.35 Walt Disney przedstawia
10.00 Walt Disney przedstawia
10.50 Kolejka (lista przebojów)
11.15 To niesamowite! (s.)
11.40 Moda jak pogoda
12.05 Lasy i Ludzie
12.30 Miliard w rozumie (teleturniej)
13.00 Wiadomości
13.10 Zwierzęta świata: Tygrysy z bagien (serial dok.)
13.45 Pieśń o złamanym sercu (film kanad.)
15.15 Sekrety zdrowia
15.35 Plebania (s.)
16.05 Teleexpress
16.25 Studio sport: Puchar Świata w skokach narciarskich - Oslo
18.20 Lokatorzy (s.)
19.10 Wieczorynka: Przygody ośliczki Tosi (serial anim.)
19.30 Wiadomości
20.05 Juliusz Cezar 1/2 (film USA)
21.55 Przeboje Jedynki
23.00 Thunder Point (film amer.-kanad.)
2.20 Sprawiedliwość na 18 kołach (s.)

■ TVP 2:

6.50 Studio urody
7.00 Echa tygodnia
7.30 Spróbujmy razem (mag.)
8.00 M jak miłość (s.)
8.50 Niewiarygodna podróż w głąb ludzkiego ciała (s. dok.)
9.40 Ojczyzna-polszczyzna: Język polski w Europie
10.00 Kręciola
10.20 Wędrówki przyrodnicze (s. dok.)
10.50 Animals
11.15 Jetsonowie (s. anim.)
11.40 Czarodziejskie buty Jimmy'ego (film angielsko-franc.)
13.30 30 ton! przebojów)
14.00 Familiada (teleturniej)
14.30 Złotopolscy (s.)
15.00 Wielka gra (teleturniej)
16.00 Śpiewające Fortepiany (teleturniej)
16.55 Międzynarodowy Festiwal Cyrkowy w Masty
18.00 Program lokalny
18.30 Panorama
19.00 Film doumentalny
19.45 Powtórka z życia
20.00 Kraj się śmieje
21.00 Herbatka u Tadka (talk show)
21.50 Słowo na niedzielę
22.00 Panorama
22.35 Prawdziwy romans (film USA)
0.35 Kraina martwych (film USA)
2.00 Muzyka na dobranoc: Stachursky - typ niepokorny (koncert).

■ TV KATOWICE:

6.30 Czerwony pies Clifford (s. anim.), **7.00** Angela anakonda (s. anim.), **7.30** Kurier, **7.45** Z życia Kościoła (mag.), **8.30** Kurier, **8.45** Palce lizać, **9.00** Świat (mag.), **9.30** Kurier, **9.45** Przeprowadzki (s.), **10.45** Polska Agencja Satyryczna, **11.15** Książki dla dzieci, **11.30** Kurier, **11.45** Rogowski in memoriam (rep.), **12.30** Kurier, **12.45** Kowalski i Szmidt (mag.), **13.10** Telenowyny, **13.30** Kurier, **13.50** Polska Liga Koszykówki: Prokom Trefl Sopot - Anvil Włocławek, **15.30** Kurier, **15.45** Magazyn kulturalny, **16.15** Aktualności, **16.30** Kurier, **16.45** Młodzież kontra... (pr. public.), **17.30** Kurier, **17.35** Świat (mag.), **18.00** Aktualności, wiadomości sportowe, **18.30** Kurier, **18.40** Czterej pancerni i pies (s.), **19.35** Mecz gwiazd Polskiej Ligi Koszykówki kobiet, **20.30** Kurier, **20.55** Przegląd gospodarczy (mag.), **21.20** ZUS radzi, **21.30** Kurier, **21.45** Aktualności, **22.00** Sobotni magazyn sportowy, **22.30** Kurier, **22.45** Sport, **23.00** Dopiąć celu (film franc.), **1.05** Drużyna gwiazd (film holend.).

■ TV POLSAT 1:

6.00 Muzykogranie, **7.00** Twój lekarz oraz Wystarczy chcieć (mag.), **7.30** Ręce które leczą (mag.), **8.00** Atomówki oraz Laboratorium Dextera (s. anim.), **8.25** Mumia Niania (s. anim.), **8.55** Hugo (dla całej rodziny), **9.30** Power Rangers (s.), **9.55** Hitmania, **10.50** Mały Indianin (film kanad.), **12.55** Nieme kino (film USA), **14.30** Promenada sukcesu, **15.15** 4x4 (mag.), **15.45** Informacje, **16.00** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), **16.30** Duża przerwa (s.), **17.00** Roswell: w kręgu tajemnic (s.), **17.50** Szkoła przetrwania (s.), **18.45** Informacje, **19.15** Stan wyjątkowy 2 (s.), **20.10** Świat według Kiepskich (s.), **20.40** Miodowe lata 8 (s.), **21.30** Studio Lotto, **21.35** Wiesio Szoł (s.), **21.55** Zastępcza matka (film jap.-amer.), **23.45** Zbyt piękne, żeby ... (film USA), **1.25** Nieme kino (film USA).

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

NIEDZIELA 9 MARCA

■ TVP 1:

6.50 Przystanek Unia
7.35 Latające misie (s. anim.)
8.05 Janka (s.)
8.35 Siódme niebo (s.)
9.25 Teleranek
9.50 To niesamowite! (s.)
10.25 Od przedszkola do Opola
11.00 Myślisz o kimś? - Wybierz teledysk!
11.25 Przyjaciele
12.00 Anioł Pański (z Watykanu)
12.25 Tydzień
13.00 Wiadomości
13.10 Co Pani na to? (pr. public.)
13.35 Studio sport: Puchar Świata w skokach narciarskich - Oslo
15.45 Trochę kultury
16.05 Czas na dokument (s. dok.)
17.00 Teleexpress
17.20 Sportowy Express
17.25 DTV (pr. Jacka Fedorowicza)
17.40 Śmiechu warte
18.05 Lokatorzy (s.)
18.35 Jaka to melodia? (quiz muz.)
19.00 Wieczorynka: Myszka Miki i przyjaciele (s. anim.)
19.30 Wiadomości
20.10 Ogniem i mieczem (s.)
21.10 Wykrywacz kłamstw (quiz)
21.45 Czas na dokument: Noc poślubna
22.15 Pulp fiction (film USA)
0.45 Nazwij to snem (film ang.).

■ TVP 2:

7.10 Czterdziestolatek (s. - film dla niesł.)
8.00 M jak miłość (s. - film dla niesł.)
9.00 L. - spotkania z muzyką
10.00 Nie tylko dla komandosów (rep.)
10.35 National Geographic proponuje (s. dokumentalny)
11.05 Podróże kulinarne R. Makłowicza
11.45 Agent o dwóch twarzach (film franc.-angielski)
14.00 Familiada (teleturniej)
14.30 Złotopolscy (s.)
15.00 Szansa na sukces: K. Krawczyk
16.00 Na dobre i na złe (s.)
17.00 Gorący temat (s.)
17.30 7 dni świat
18.00 Program lokalny
18.30 Panorama
19.00 Święta wojna (s.)
19.30 Tylko futbol (mag.)
20.00 Kraj się śmieje ... i przywary
21.00 Zielona karta (s. dok.)
22.00 Panorama
22.40 Trzy kolory: Niebieski (film pol.-francuski)
0.20 Kocham kino na bis: Metroland.

■ TV KATOWICE:

6.30 Angela anakonda (s. anim.), **7.30** Kurier, **7.45** Aktualności, **8.00** Koncert życzeń, **8.30** Kurier, **8.45** Pięć pytań do Unii, **9.00** Teleplotki, **9.30** Kurier, **9.45** Powrót do tajemniczego ogrodu (film USA), **11.10** To jest temat (cykl rep.), **11.30** Kurier, **11.45** Z Wałęsą na rybach (mag.), **12.10** W wielkim świecie (mag.), **12.30** Kurier, **12.45** Z życia Kościoła (mag.), **13.10** Od Rawy do Rawy, **13.35** Bliżej natury, **14.00** Klub Globtrotera, **14.30** Kurier, **14.35** Człowiek i przyroda (film dok.), **15.30** Kurier, **15.45** Program publicystyczny, **16.15** Aktualności, **16.30** Kurier, **16.45** Polska Agencja Satyryczna, **17.13** WuWuA (pr. muz.), **17.30** Kurier, **17.35** Teleplotki, **18.00** Aktualności, wiadomości sportowe, **18.30** Kurier, **18.40** Czterej pancerni i pies (s.), **19.35** Mistrzostwa Polski w snowboardzie, **20.30** Kurier, **20.55** Od niedzieli do niedzieli (przegląd wyd.), **21.15** Książka tygodnia, **21.30** Kurier, **21.45** Aktualności, **22.00** Niedzielny magazyn sportowy, **22.30** Kurier, **22.45** Sport, **23.00** Telekurier nocą, **23.55** Kobieta samotna (film pol.), **1.25** Policjanci z Mt. Thomas (s.).

■ TV POLSAT 1:

6.00 Hitmania, **7.00** 4x4 (mag.), **7.30** Magazyn redakcji programów religijnych, **8.00** Casper (s. anim.), **8.25** Mumia Niania (s. anim.), **8.55** Hugo (dla całej rodziny), **9.30** Power Rangers 6 (s.), **9.55** Muzykogranie, **11.00** Strażnik Teksasu (s.), **12.00** Wojownicze żółwie ninja (film USA), **13.40** Ucieczka do raju (s.), **14.35** Najzabawniejsze zwierzęta świata (pr. rozryw.), **15.00** Benny Hill (pr. rozryw.), **15.30** Fundacja Polsat, **15.45** Informacje, **16.05** Bandziór rusza na szlak (film USA), **17.45** V.I.P. 2 (s.), **18.45** Informacje, **19.15** Stan wyjątkowy 2 (s.), **20.10** Rodzina zastępcza (s.), **20.40** Szpital na peryferiach (s.), **21.10** DEBIUT. Jest pierwszym show w historii telewizji w Polsce, którego celem jest wyłonienie nowych talentów aktorskich, **21.30** Studio Lotto, **22.20** Kuba Wojewódzki (s.), **23.20** Magazyn Ligi Mistrzów, **0.20** Magazyn sportowy.

PONIEDZIAŁEK 10 MARCA

■ TVP 1:

6.00 Kawa czy herbata
8.00 Wiadomości, pogoda
8.15 Woronicza 17 (s.)
8.30 Trzy niedźwiadki (s. anim.)

8.55 Budzik (dla najmłodszych)
9.20 Kocie bajki (s. anim.)
9.45 Animowane bajki świata: Timoon i Narwal (s. anim.)
10.00 Przedszkolandia (s. dok.)
10.25 Miliard w rozumie (teleturniej)
10.50 Ekran z kwiatkiem (mag.)
11.00 Gotowanie na ekranie (mag.)
11.20 ZUS radzi (mag.)
11.30 Zwierzęta świata (s. dok.)
12.00 Wiadomości
12.20 Kontrasty - Świat, ludzie, pieniądze
12.25 Wójt roku 2002 (sylwetki)
12.45 Plebania (s.)
13.10 Lokatorzy (s.)
13.35 Czarodziejki (s.)
14.15 Cyberbelfer (mag.)
14.30 Po prostu paragraf (felieton)
14.50 Rak piersi - historie prawdziwe: - Rehabilitacja
15.00 Wiadomości
15.10 Bez etatu (mag.)
15.35 Kontrowersje (pr. public.)
16.00 Rower Błażeja
16.25 Moda na sukces (s.)
17.00 Teleexpress
17.20 Sportowy Express
17.30 Gość Jedynki
17.40 Klan (s.)
18.10 Magazyn olimpijski - Echa stadionów
18.50 Polska w Europie - instrukcja obsługi
19.00 Wieczorynka: Tabaluga (s. anim.)
19.30 Wiadomości
20.15 48 godzin z życia kobiety (film dok.)
21.15 C. Harasimowicz: 10 pięter (teatr TV)
23.00 Monitor Wiadomości, sport
23.25 Rozmowy na nowy wiek
23.50 Jerzy Panek - to co najważniejsze (film dok.)
0.20 Trochę kultury (mag.).

■ TVP 2:

7.15 Dwójka Dzieciom (s. anim.)
8.00 Na dobre i na złe (s.)
8.55 Pytanie na śniadanie (mag.)
10.30 Podróże kulinarne R. Makłowicza
10.55 Święta wojna (s.)
11.20 Wędrówki przyrodnicze (s. dok.)
11.50 Dwa światy (s.)
12.35 Kaliningradzcy luteranie (rep.)
13.00 Panorama
13.15 Złotopolscy (s.)
13.40 Gwiazdorskie ostatki 2003
14.40 To twoja droga: Tomek (rep.)
15.05 Mroczny rycerz (s.)
16.00 Panorama
16.25 Na dobre i na złe (s.)
17.50 Program lokalny
18.30 Panorama
19.00 Va banque (teleturniej)
19.30 Znaki czasu (pr. religijny)
20.00 Śpiewające Fortepiany (teleturniej)
20.55 Kochaj mnie (s.)
21.25 997 (mag. krym.)
22.00 Panorama
22.35 Trzy kolory. Biały (film franc.-pol.-szwajcarski)
0.05 Arcydzieła Polskiego Dokumentu: Gadające głowy (film dok.)
0.20 Kosmiczne kino (film USA).

■ TV KATOWICE:

6.00 Angela anakonda (s. anim.), **7.00** Tęczowy domek, **7.30** Kurier, **7.45** Aktualności, **8.00** Z krukiem w herbie, **8.30** Kurier, **8.45** Gość dnia, **9.00** Miasto miast (s. dok.), **9.30** Kurier, **9.45** Przygody Pana Michała (s.), **10.15** Dzieje Warszawy w latach 1920-1939 (dok.), **10.30** Kurier, **10.45** Telekurier, **11.15** Gość dnia, **11.30** Kurier, **11.45** Młodzież kontra... (pr. public.), **12.30** Kurier, **12.35** Jazz (s. dok.), **13.30** Kurier, **13.50** Agrobiznes, **14.00** Od niedzieli do niedzieli (pr. public.), **14.30** Kurier, **14.45** WuWuA (pr. muz.), **15.00** Słoneczna włócznia (s.), **15.30** Kurier, **15.45** Z krukiem w herbie, **16.15** Aktualności, **16.30** Kurier, **16.45** Rozmowa dnia, **17.00** Przegląd gospodarczy (mag.), **17.30** Kurier, **17.50** Wizytówki, **18.00** Aktualności, **18.30** Kurier kulturalny, **18.45** Sport w TV Katowice, **19.30** Kurier, sport, **19.45** Rozmowa dnia, **20.00** Telekurier (mag.), **20.30** Kurier, **20.50** Echa dnia, **21.15** Eurotel (mag.), **21.30** Kurier gospodarczy, **21.45** Aktualności, **22.00** Porozmawiajmy, **22.15** To jest temat (rep.), **22.30** Kurier, sport, **23.00** Twarz mojej siostry (film ang.), **0.15** Krustaliov, samochód! (film franc.-ros.).

■ TV POLSAT 1:

6.00 Piosenka na życzenie, **7.00** Casper (s. anim.), **7.25** Beyblade (s. anim.), **7.50** Duża przerwa (s.), **8.25** Szkoła przetrwania (s.), **9.20** Drogówka, **9.50** V.I.P. 2 (s.), **10.45** Awantura o kasę (teleturniej), **11.40** Różowa Pantera (s. anim.), **11.55** Kachorra, to ja (s.), **12.50** Luz Maria (s.), **13.45** Twój lekarz oraz Wystarczy chcieć (mag.), **14.15** 4x4 (mag.), **14.45** Beyblade (s. anim.), **15.10** Świat według Kiepskich (s.), **15.45** Informacje, **16.10** Różowa Pantera (s. anim.), **16.20** Kachorra, to ja (s.), **17.15** Debiut (pr. rozryw.), **18.10** Drogówka, **18.45** Informacje, **19.15** Awantura o kasę (teleturniej), **20.15** Świat według Kiepskich (s.), **20.45** Samo życie (s.), **21.20** Truman Show (film USA), **21.30** Studio Lotto, **23.25** Biznes informacje, **23.50** Graffiti, **0.05** Bumerang, **0.35** Wiesio Szoł (s.).

CZESKI PROGRAM TELEWIZYJNY

SOBOTA 8 MARCA

■ TC 1:

5.00 Kolory życia
6.00 Świat motoryzacji (mag.)
6.40 Powietrze - to nasze morze
7.20 Sezamie, otwórz się!
7.50 Bolek i Lolek (s. anim.)
7.55 Niewiarygodne przygody Vladimíra Smolíka (s. anim.)
8.30 Wiadomostki ze świata
8.40 Śniegureczka (bajka ros.)
10.10 Władcy duchów (s. dok.)
10.40 Tydzień w regionach
11.05 Nasza wieś
11.25 Orkiestra dęta
12.00 Wiadomości
12.05 Dwuglos (s.)
12.30 „Špona" (pr. public.)
13.15 Ostatnie raje (s. dok.)
14.10 Moda - Esktrawagancja
14.40 Kanapa w Nowym Jorku (kom. franc.-belg.-niem.)
16.25 Oczarowani III (s.)
17.15 Co mogę dla siebie uczynić, czyli Jak być kobietą przez całe życie
17.25 Wędrówki za winem (s. dok.)
17.55 Prognoza pogody
18.00 Wiadomości
18.05 Humor Jiřího Grossmana
18.45 Mistrzowskie dzieła ze zbiorów czeskich
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia, komentarze
19.35 Wydarzenia w kulturze
19.45 Bramki, punkty, sekundy
20.00 Godzina prawdy (teleturniej)
21.05 Siedem lat w Tybecie (film USA)
23.20 Wiadomości
23.25 Bramki, punkty, sekundy
23.30 Szaleję za tobą VI (s.)
23.55 Losowanie „10" szczęśliwych
0.00 Krew i wino (thriller amer.-ang.)
1.35 Kinobox
1.15 Jednostka specjalna (cykl film. franc.)
3.40 Na całego
4.20 Przygody nauki i techniki.

■ TC 2:

5.05 Magazyn Ligi Mistrzów
5.45 Wydarzenia w ekonomice
5.55 Godziny nadliczbowe
6.25 Wiadomości TVS
6.45 Wydarzenia w świecie
6.55 Report (aktualności reg.)
7.55 Panorama
8.30 Wielki wóz (mag.)
9.00 Kursy językowe
9.55 Klucz (mag.)
10.30 Salon
11.10 Nasz nauczyciel (s., 1/9)
12.40 Dzień ostatni (dok. film)
13.00 Teatralny romans (film TV)
14.35 Solo dla pana reżysera
15.25 Paul Bley (dok.)
16.20 ECO Challenge - Borneo (4/5)
17.10 Długie łodzie Wikingów (film amer.-angielski)
19.15 Euronews
20.00 Bracia Karamazow (inscenizacja)
22.15 Ilustrowane felietony Ludvíka Vaculíka
22.25 Filmopolis
23.25 Noc z Andělem
0.55 Wielka muzyka nocna
4.00 Lista Przebojów
5.00 Trzask (groteska)
5.45 Mała muzyka poranna.

■ NOVA:

6.35 Filmy animowane, **7.00** „Hromkočky (s. anim.), **7.25** Taz-mania III (s. anim.), **7.50** Lwie serce (s. anim.), **8.15** Dziewczyny Gilmora II (s.), **9.10** As - Lista Przebojów, **10.15** Stefania VII (s.), **11.05** Matlock VIII (s.), **12.00** Dzwońcie do dyrektora, **12.30** „Nejlepší člověk" (kom. czes.), **14.15** Gambrinus Liga, **16.35** Sinan Toprak (s.), **17.30** Pogoda, **17.35** Taniec na falach (kom. USA), **19.30** DTV, sport, pogoda, **20.00** Złota krata, **21.45** Ronin (thriller amer.-ang.), **0.05** Puszek, **0.45** Thunder Point (thriller ang.-kanad.), **2.20** Suite Dreams (erot. film USA), **4.10** Dzwońcie do dyrektora.

■ PRIMA:

8.00 NHL Power Week, **8.30** Salon samochodowy, **9.05** Film przyrodniczy, **10.00** Kapitan (s. niem.), **11.40** Róża pustyni (film niem.), **13.20** Śmiertelny odwet (thriller USA), **15.05** „Škola - základ života" (kom. czes.), **16.45** Prima TV, **17.00** Benefis Marii Rottrowej, **18.00** Doktor z alpejskiej wioski III (s.), **18.55** Prognoza pogody, **19.00** Dziennik, **19.15** Mniam, czyli..., **19.45** Miś Jogi (s. anim.), **19.55** Wydział kryminalny Kolonia III (s.), **20.45** Spece od morderstw IV (s.), **21.40** Miejsce zbrodni (s.), **23.10** Serce i zbroja (film włos.), **0.50** Ciernie.

NIEDZIELA 9 MARCA

■ TC 1:

5.00 W świetle pięciu kręgów
5.20 Rallye Turcji
5.45 Pamięć drzew
6.00 „F. L. Věk" (s., 1/13)
7.05 Niezwykłe przygody Vladimíra Smolíka (s. anim.)
7.30 Bajkowa niedziela
9.25 Śpiewnik domowy
9.35 Wędrująca kamera
10.00 Obiektyw
10.30 Nieznajomość prawa szkodzi
10.55 „F. L. Věk" (s.)
12.00 Wiadomości
12.10 W jaki sposób...
12.35 Na ekranie
13.00 Pomóżcie dzieciom
13.10 Bajka o ludziach i aptece Boga (bajka)
14.10 Z wizytą w ZOO
14.15 Kalendarium
14.30 Magazyn chrześcijański
15.05 Nie gasić! Płonę! (dok.)
15.25 Szwedzka zapałka (film TV)
16.35 Kronikarsko
16.40 W poszukiwaniu zagubionego czasu
17.00 Pamięć drzew (s. dok.)
17.20 Szczęście domowe
17.55 Prognoza pogody
18.00 Wiadomości
18.05 O skarb Agnieszki Czeskiej (teleturniej)
18.50 Słowo świąteczne
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia
19.40 Bramki, punkty, sekundy
19.55 Losowanie Sportki
20.00 „Malovaný děti" (film czes.)
21.45 Wydarzyło się...
22.05 Wiadomości
22.10 Bramki, punkty, sekundy
22.15 Losowanie Sportki
22.20 Mały rzeźnik (film irlandz.-amer.)
0.10 Losowanie „10" szczęśliwych
0.15 W tajnych służbach (s.)
1.05 „Četnické humoresky" (s.)
2.20 Nieznajomość prawa szkodzi
2.35 Podróżomania
3.05 Orkiestry dęte
3.40 Country Express Praga - Nashville
4.10 Nasza wieś
4.30 Ostatni dzień: Andy Warhol
4.45 Ilustrowane felietony Ludvíka Vaculíka.

■ TC 2:

6.50 Wiadomości TVS
7.05 Słowo świąteczne
7.10 Wędrówki za winem (s. dok.)
7.40 Pod korcem
7.55 Panorama
8.30 Kolory życia
9.30 Europejskie forum
10.20 W cztery oczy
10.50 Po Moście Karola z prof. F. Dvořákiem (dok.)
11.05 Filmopolis
12.05 „Úlet" (film czes.)
13.10 Łodzie, które pisały historię (s. dok.)
14.10 Studio sport: **14.15** - Chance Odolena Voda - VK Danzas Ostrava (siatkówka mężczyzn), **16.00** - Grand Prix Ujście nad Labą (boks)
16.45 Buly
19.30 Film o filmie: Czart wie...
20.00 Wieczór na temat: Rytmy Brazylii
22.30 Po Moście Karola z prof. F. Dvořákiem (dok.)
22.45 Dograne
23.30 Miłości w Lisbonie (film koprod.)
1.05 Filmopolis
2.00 Ci najlepsi z klasyki
2.45 „Špona" (pr. public.)
3.30 Europejskie forum
4.15 Wielki wóz.

■ NOVA:

4.55 „Nejlepší člověk" (kom. czes.), **7.05** Filmy animowane, **7.30** „Hromkočky" (s. anim.), **7.55** Taz-mania III (s. anim.), **8.20** Lwie serce (s. anim.), **8.45** Kto przeżyje II (teleturniej), **9.40** Zaloty, **10.15** Stefania VII (s.), **11.05** Matlock VIII (s.), **12.00** Siódemka, **13.00** Rady ptaka Loskutaka, **13.50** Inspektor Morse VI (s.), **15.40** Miss znaczy królowa, **16.10** Niewinne ofiary (film USA, 2/2), **17.45** Pogoda, **17.50** Columbo (s.), **19.30** DTV, wiadomości sportowe, pogoda, **20.00** Rozjazdy dla gwiazd (rozrywk.), **21.00** Kobra 11 VI (s.), **21.55** Odłamki, **22.20** Najsłabsi! Spadajcie! (teleturniej), **23.15** „Stranger in the House" (film USA), **0.50** Królestwo ciemności (s.), **1.40** 101 sposobów, jak podnieć waszego kochanka, **3.00** Zaloty, **3.25** Siódemka, **4.25** Odłamki, **5.00** Malorca (s.).

■ PRIMA:

8.00 Navy Seals (dok.), **9.00** Świat 2003, **9.30** „Městečko na dlani" (film czes.), **11.10** Niedzielna jazda, **12.05** Wierzcie - nie wierzcie II (s.), **13.00** Niedzielna partia, **13.40** Formuła show, **15.35** Wielka Nagroda Australii, **15.55** Prima uderzenie, **17.05** Most na rzece Kwai - prawdziwa historia (dok. film), **18.00** Doktor z alpejskiej wioski III (s.), **18.55** Prognoza pogody, **19.00** Dziennik, **19.15** Mniam, czyli..., **19.45** Miś Jogi (s. anim.), **19.55** Wydział kryminalny Kolonia III (s.), **20.45** Spece od morderstw IV (s.), **21.40** Miejsce zbrodni (s.), **23.10** Serce i zbroja (film włos.), **0.50** Ciernie.

PONIEDZIAŁEK 10 MARCA

■ TC 1:

5.05 Na ekranie
5.35 Kinobox
5.59 Dzień dobry z TC
8.25 Pomóżcie dzieciom
8.30 Sezamie, otwórz się
9.00 Wiadomości
9.05 Spostrzeżenia skądinąd
9.15 Kung-Fu: Legendy ciąg dalszy II (s.)
10.00 „Partie krásného dragouna" (film czeski)
11.30 Kronikarsko
11.40 Ego
12.00 Wiadomości
12.10 „Četnické humoresky" (s.)
13.25 Nie zastanawiaj się i kręć!
13.50 Wydarzyło się...
14.05 W poszukiwaniu zagubionego czasu
14.25 Humor J. Grossmana
15.05 Moda - Ekstrawagancja
15.30 Na ekranie
16.00 Wiadomości
16.05 Czarodziejskie przedszkole
16.35 Śpiewnik domowy
16.40 Czułki
17.05 Game Page
17.15 AZ-quiz (teleturniej)
17.40 Europejskie referendum
17.50 Report (aktualności regionalne)
18.10 Kung-Fu: Legendy ciąg dalszy II (s.)
18.57 Losowanie „10" szczęśliwych
19.00 Wieczorynka
19.15 Wydarzenia, komentarze
19.35 Wydarzenia kulturalne
19.50 Bramki, punkty, sekundy
20.00 „Rančo U Zelené sedmy" (s.)
21.00 Podróżomania
21.30 Fakty
22.00 Spostrzeżenia skądinąd
22.10 Wydarzenia, komentarze
22.40 Bramki, punkty, sekundy
22.50 Prawo rodzinne I (s.)
23.35 Golf 2003
23.50 Szczęście domowe
0.20 Losowanie „10" szczęśliwych
0.30 Bananowe rybki (talk show)
1.10 Ciąg dalszy nastąpi... (dok.)
1.50 Ci najlepsi z klasyki
2.30 Czeska reżyseria teatralna
3.35 Terra musica
4.15 Trzymaj się!
4.30 Ostatni dzień (pr. dok.).

■ TC 2:

5.05 Wędrówka za winem (s. dok.)
5.35 „Špona" (pr. public.)
6.15 Bez osłonek (pr. public.)
6.50 Wiadomości TVS
7.05 Kalendarium
7.20 Animals
7.35 Vokolek
7.55 Panorama
8.30 TV Edukacyjna
9.00 Dzień dobry z TC
11.25 AZ-quiz (teleturniej)
11.45 Europejskie referendum
12.00 Euronews
12.40 Łodzie, które pisały historię (s. dok.)
13.40 Parker Lewis musi wygrać (s.)
14.05 Śniegureczka (bajka ros.)
15.35 Dograne
16.15 Ilustrowane felietony Ludvíka Vaculíka
16.25 Powietrze - to nasze morze
16.45 Buly
19.25 Time out
19.45 Magazyn F
19.55 Stop (rady dla kierowców)
20.00 Samizdat (s. dok.)
21.00 Piękne zguby
21.30 Wydarzenia w świecie
21.40 Trzecia generacja (film niem.)
23.25 Między nurtami - Farlanders (pr. muzyczny)
0.15 Samizdat (s. dok.)
1.15 z wysokiego rodu, Jazda długa 100 lat
2.30 Wydarzenia, komentarze
3.00 Worldnet
4.00 Kursy językowe.

■ NOVA:

5.59 Śniadanie z TV Nova, **8.30** „Teletubies" (s. anim.), **8.55** Zakochana (s.), **9.40** Transakcja stulecia (film USA), **11.25** Magazyn kulinary, **12.00** Sędzina Amy II (s.), **12.50** Knots Landing (s.), **13.45** Luz Maria (s.), **14.35** Ciemny rycerz (s., 1/13), **15.30** Brzydka Betty (s.), **16.20** Derrick (s.), **17.20** Właśnie teraz z regionów, **17.30** Zaryzykuj! (teleturniej), **18.00** M.A.S.H. (s.), **18.25** Pogoda, **18.35** Medicopter 117 IV (s.), **19.30** Wiadomości, sport, pogoda, **20.00** Nakręć to!, **20.35** Przez burtę (kom. USA), **22.45** Tele Tele, **23.30** Amerykański ninja 2 (film USA), **1.00** Dobro przeciwko złu (s.).

■ PRIMA:

8.00 Detektyw Nash Bridges II (s.), **8.50** Don Matteo (s.), **9.45** Wspaniali i bogaci (s.), **10.35** Prima jazda, **11.50** Krok za krokiem IV (s.), **12.10** „Škola - základ života" (kom. czes.), **13.50** Renegat I (s.), **14.40** Hunter V (s.), **15.35** Beverly Hils 90210 I (s.), **16.30** SK Sigma Olomuniec - FC Banik Ostrawa (piłka nożn.), **18.45** Prima TV, **18.50** Minuty regionu, **18.55** Prognoza pogody, **19.00** Wiadomości, **19.15** Mniam, czyli..., **19.45** Miś Jogi (s. anim.), **19.55** Morderstwa w Kitzbühel (s.), **20.45** Siska I (s.), **21.50** „Running Red" (film USA), **23.25** Żonaty z zobowiązaniami (s.), **23.50** Na temat!, **23.55** Zachodnie skrzydło III (s.), **0.45** Sauna.

Telewizja zastrzega sobie prawo zmian w programie.

● SPORT ● SPORT ● SPORT ● SPORT ●

ĆWIERĆFINAŁY EKSTRALIGI HOKEJA

Trzyniec - Witkowice 1:1

Zgodnie z przewidywaniami najbardziej zaciętą ćwierćfinałową serią play off to pojedynek pomiędzy Stalownikami Trzyniec a Witkowicami. Oba zespoły znają się na wylot i w tej konfrontacji trudno jest określić zdecydowanego faworyta. Po dwóch pierwszych meczach w Trzyńcu stan serii jest 1:1. Na jutro i pozniedziałek rywalizacja przesunie się do witkowickiego Pałacu Kultury i Sportu i podobnie jak pod Jaworowym, również i w Ostrawie spodziewany jest komplet widzów. Poniedziałkowy mecz transmitować będzie drugi kanał TVC.

■ TRZYNIEC - WITKOWICE 3:2 (0:0, 1:0, 2:2). Bramki: 28. R. Král (Głegořek), 43. J. Malinský (L. Procházka, Zadina), 44. Meluzín (Jančařík) - 50. Phillipp (Kaděra, Černošek), 52. Kaděra (Moravec). **Kary** 7:6, wykorzystane 3:2, **sędziowali** Svoboda, Turčan, widzów 4958.

Wszystkie bramki w środowym meczu zdobyto w przewagach liczebnych, skuteczniejsi w stałych fragmentach gry okazali się być gospodarze. **(ma)**

■ TRZYNIEC - WITKOWICE 1:2 (0:1, 1:1, 0:0). Bramki: 37. Marek (Král, J. Malinský) - 9. D. Moravec (Phillipp, Burger), 39. D. Moravec (Burger, Kaděra). **Kary** 8:8, wykorzystane 1:2, **sędziowali** Homola, Vokurka, widzów 5155.

Pierwszoplanowymi postaciami czwartkowego spotkania w Trzyńcu był kapitan Witkowic David Moravec oraz bramkarz Jiří Trvaj. To głównie ich zasługą goście wyrównali stan serii na 1:1. Znów najważniejsze momenty tego spektaklu odbywały się w przewagach liczebnych. W 9. minucie Moravec odważnie wjechał do strefy obronnej stalowników i płaskim strzałem zaskoczył bramkarza Lakosila. Gospodarze odpowiedzieli po 28 minutach gry. Golową akcję wymyślił nie kto inny, jak Richard Král - a strzelał najlepszy snajper sezonu Jan Marek. Stalownicy doskonale wiedzą, iż Witkowice opierają swoją grę zwłaszcza na pierwszej formacji Kaděra-Burger-Moravec, ale co z tego, kiedy łapie się tak kapitalną formę, jak David Moravec w czwartek.

■ Stan pozostałych trzech par ćwierćfinałowych: Pardubice - Znojmo 2:1 i 7:1 (stan serii 2:0), Slavia - Wsecin 2:0 i 5:1 (2:0), Sparta - Cz. Budziejowice 3:1 i 4:0 (2:0).

JANUSZ BITTMAR

SPROSTOWANIE

Psów nie będzie

Błąd techniczny spowodował, że w czwartkowym numerze „GL" zamiast informacji o schronisku dla psów pojawiła się stara informacja o wyścigach psich zaprzęgów, które odbyły się w lutym. W ten weekend więc niestety zawodów na Jaworowym nie będzie. Przepraszam! **D. BRANNA**

■ NASZA OFERTA

● HOKEJ NA ŁODZIE. Ćwierćfinały play off ekstraligi: Witkowice - Trzyniec (jutro i w poniedziałek o godz. 17.00 w Pałacu Kultury i Sportu).

● PIŁKA NOŻNA. I Gambrinus Liga: Sigma Ołomuniec - Banik Ostrawa (poniedziałek, 16.45 -TV Prima). **II liga:** Witkowice - Chomutów (dziś, 10.15 - w Hawierzowie). **Sparingi:** Futbol Trzyniec - FK Hluczyn (dziś, 10.30), Wracimów - IRP Cz. Cieszyn (dziś, 10.15). **(Opr. jb)**

■ SPORT POLSKI

❒ **WISŁA KRAKÓW odpadła** z rozgrywek Pucharu UEFA. W środę w rewanżowym meczu czwartej rundy Wisła przegrała na własnym stadionie 1:2 z Lazio Rzym. W pierwszym spotkaniu był remis 3:3. Podopieczni trenera Henryka Kasperczaka obie bramki stracili po błędach swego bramkarza Huguesa.

NADCHODZĄ LEPSZE CZASY DLA FCK?

Umocniono współpracę z Jäklem

Walne zgromadzenie z 20 lutego br. odwołało dotychczasowe kierownictwo klubu piłkarskiego FC Karwina i na stanowisko prezesa nowego zarządu mianowało Josefa Vozára, w którego kompetencji leży wybranie pozostałych członków zarządu. Celem zmian jest urdynowanie futbolu w Karwinie, który w ostatnich latach nie przynosił raczej dumy temu miastu.

W minionych tygodniach spekulowano o tym, iż dywizyjny zespół FC Karwiny istnieć będzie tylko do końca sezonu 2002/2003. Kłopoty finansowe tego klubu były szeroko znane, ale nowy zarząd jest optymistycznej myśli. Współpraca z sąsiednim Jäklem Karwina (klub występuje w 5. lidze - w Mistrzostwach Okręgu) nie ograniczy się jedynie do płaszczyzny młodzieżowej. Nowy dyrektor sportowy FC Karwiny, Jan Volf, pełni zarazem i funkcję trenera piłkarzy Jäkla. W planach jest pozyskanie na gościnne występy trzech lub czterech graczy z piątoligowej drużyny (w odwrotnym kierunku podążają piłkarze Franek i Klimek). Drużyna FC Karwiny nie powinna mieć w związku z tym kłopotów z konsolidacją kadry przed startem wiosennej edycji Dywizji (15 marca), w dodatku powinni wrócić również ci zawodnicy, którzy w ostatnich tygodniach szukali sobie nowego pracodawcy.

„Z przedstawicielami władz miasta prowadzimy dyskusję na temat powstania miejskiego klubu, który znów będzie się liczył w tym regionie. Strategię opieramy na jakościowej pracy z młodzieżą, ale wszystko zależeć będzie od władz miasta" - powiedział dla „GL" Jan Volf. **(Ok)**

■ CO SŁYCHAĆ

● TENIS STOŁOWY - Ekstraliga mężczyzn: Banik Hawierzów - Factory Pro Praga 5:3.

● PIŁKA NOŻNA - Zimowy Turniej w Czeskim Cieszynie: Stonawa - Żuków 1:1, IRP - Jäkl 2:0. **Lokaty końcowe:** 1. IRP Cz. Cieszyn 16 pkt (25:2), 2. R. Olbrachcice 12 (12:5), 3. Jäkl Karwina 9 (13:6).

● START WIOSENNEJ edycji piłkarskich Mistrzostw Okręgu przełożono z 15 na 29 marca. Powodem takiej decyzji jest zły stan murawy na większości boisk w regionie. **(jb)**

INTERLIGA PIŁKARZY RĘCZNYCH

Derby dla Radegasta

W zaległym meczu 23. kolejki interligi piłkarzy ręcznych lider tabeli Frydek-Mistek podejmował na własnym parkiecie drużynę Banika Karwina. Karwiniacy w wypadku zwycięstwa mogli zrównać się punktowo z rywalem, jednak dramatyczny mecz okazał się szczęśliwszy dla gospodarzy. Za tydzień dojdzie do powtórki tego derby, tym razem atut własnej hali będzie po stronie Karwiny.

■ FRYDEK-MISTEK - BANIK KARWINA 26:24 (13:12). W śląskim derby lepiej rozpoczęli gospodarze, którzy prowadzili w pewnej chwili już 6:0. Stopniowo ale karwiniacy poprawili swoją grę i od połowy meczu nawiązali z liderem tabeli więcej niż równorzędną walkę. W 27. minucie było nawet 13:12 dla Banika, jednak bardziej doświadczeni gospodarze włączyli trzeci bieg i przechylili szalę zwycięstwa na swoją stronę. W 37. minucie prowadzili oni 18:12 i kontrolowali do końca przebieg meczu. Świetnie spisały się po obu stronach linie defensywne, w dobrym świetle zaprezentowali się też golkiperzy obu drużyn (karwiński Galia obronił 22 trudne strzały). Podopieczni trenera Jiřego Nováčka są dziś zespołem mniej doświadczonym. W barwach gospodarzy gra więcej rutyniarzy, którzy skądinąd przesądzili o losach tego derby - Berka wraz z Kováčem i Valo zdobyli łącznie 21 goli.

Bramki dla HCB: Konečný 7/3, T. Heinz 4, Vašek, Farář, Szymanski po 3, Láclavík, Horák, Prokopec i Mrózek po 1. **Dla F-M:** Berka 9 itd. **Kary** 6:5 (czk T. Heinz - HCB), siódemki 0:4/3, sędziowali Dolejš i Kohout, widzów 560. **Dziś** karwiniacy grają w Pradze na Dukli, w środę w Preszowie, a najbliższy mecz w Karwinie - 16. 3. z Frydkiem-Mistkiem. **(Ok)**